102E JAARGANG NUMMER 2 DE KERK VAN JEZUS CHRISTUS VAN DE HEILIGEN DER LAATSTE DAGEN ▪ FEBRUARI 2002

LIAHONA

102E JAARGANG NUMMER 2 DE KERK VAN JEZUS CHRISTUS VAN DE HEILIGEN DER LAATSTE DAGEN ▪ FEBRUARI 2002

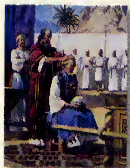
LIAHONA

OMSLAG
Clark Kelley Price, *De Heer vervult al zijn woorden*. Zie 'Hedendaagse profeten spreken over het Oude Testament', blz. 7.

OMSLAG *DE KINDERVRIEND*
Foto-illustratie: Craig Dimond. Zie 'Tempels', blz. 2.

ZIE *DE KINDERVRIEND*, BLZ. 2

ARTIKELEN

VOOR DE JONGEREN

DE KINDERVRIEND

ZIE BLZ. 2

Februari 2002 102e jaargang Nummer 2
LIAHONA 22982-120
Officiële Nederlandstalige uitgave van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen

Het Eerste Presidium:
Gordon B. Hinckley, Thomas S. Monson, James E. Faust

Raad der Twaalf:
Boyd K. Packer, L. Tom Perry, David B. Haight, Neal A. Maxwell, Russell M. Nelson, Dallin H. Oaks, M. Russell Ballard, Joseph B. Wirthlin, Richard G. Scott, Robert D. Hales, Jeffrey R. Holland, Henry B. Eyring

Editeur: Dennis B. Neuenschwander
Adviseurs: J. Kent Jolley, W. Rolfe Kerr, Stephen A. West

Directie afdeling leerplannen:
Hoofddirecteur: Ronald L. Knighton
Directeur redactie: Richard M. Romney
Directeur grafische vormgeving: Allan R. Loyborg

Redactie:
Hoofdredacteur: Marvin K. Gardner
Redacteur: Roger Terry
Assistent-redacteur: Jenifer Greenwood
Redactiemedewerkster: Susan Barrett
Assistent publicaties: Collette Nebeker Aune

Afdeling vormgeving:
Leidinggevend art-director: M. M. Kawasaki
Art-director: Scott Van Kampen
Senior vormgever: Sharri Cook
Vormgever: Thomas S. Child, Randall J. Pixton
Productiemanager: Jane Ann Peters
Productie: Reginald J. Christensen, Denise Kirby, Kelli Pratt, Rolland F. Sparks, Kari A. Todd, Claudia E. Warner
Digitale voorbewerking: Jeff Martin

Abonnementen (in VS):
Directeur: Kay W. Briggs
Distributiemanager: Kris T. Christensen

Vertaling:
CPB Vertaalbureau
Heschepad 1, NL-5341 GS Oss
Telefoon: 0412-690490; Fax: 0412-690266

Nieuwsredactie:
Nieuwsredacteur: Frans Heijdemann
Grovestins 64
NL-7608 HN Almelo
Telefoon: 0546 865984
Kopij liefst op diskette aanleveren.

Abonnementenadministratie:
Administratrice: J. C. A. Kroon
Hengmeng 3
NL-5235 JW 's-Hertogenbosch
Telefoon/Fax: 073-6443685
E-mail: jcakroon@home.nl

Abonnementsprijs:
EUR 15,00. Het jaarabonnement kan elk gewenst moment ingaan en wordt automatisch verlengd.
U ontvangt een acceptgirokaart (België: stortings-/overschrijvingsformulier).

Stuur bijdragen en vragen, anders dan voor de rubriek Kerknieuws naar: *Liahona*, Floor 24, 50 East North Temple, Salt Lake City, UT 84150-3223, USA; of e-mail naar CUR-Liahona-IMag@ldschurch.org

De *Liahona* (een woord uit het Boek van Mormon dat 'kompas' of 'aanwijzer' betekent) wordt gepubliceerd in het Albaans, Armeens, Bulgaars, Cambodjaans, Cebuano, Chinees, Deens, Duits, Engels, Ests, Fijisch, Fins, Frans, Haïtiaans, Hiligaynon, Hongaars, Ilokano, Indonesisch, Italiaans, Japans, Kiribati, Koreaans, Kroatisch, Lets, Litouws, Malagassisch, Marshalleilands, Mongools, Nederlands, Noors, Oekraïens, Pools, Portugees, Roemeens, Russisch, Samoaans, Sloveens, Spaans, Tagalog, Tahitiaans, Tamil, Tegulu, Thais, Tongaans, Tsjechisch, Vietnamees, IJslands en Zweeds. (Frequentie verschilt per taal.)

Uitgever:

For Readers in the United States and Canada:
February 2002 Vol. 102 No. 2. LIAHONA (USPS 311-480) Dutch (ISSN 1522-9173) is published monthly by The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, 50 East North Temple, Salt Lake City, UT 84150. USA subscription price is $10.00 per year; Canada, $15.50 plus applicable taxes. Periodicals Postage Paid at Salt Lake City, Utah and at additional mailing offices. Sixty days' notice required for change of address. Include address label from a recent issue; old and new address must be included. Send USA and Canadian subscriptions to Salt Lake Distribution Center at address below. Subscription help line: 1-800-537-5971. Credit card orders (Visa, MasterCard, American Express) may be taken by phone. (Canada Poste Information: Publication Agreement #40017431)

POSTMASTER: Send address changes to Salt Lake Distribution Center, Church Magazines, PO Box 26368, Salt Lake City, UT 84126-0368.

DE GROEI VAN DE KERK IN RUSLAND

Ik woon in Saratow (Rusland) en ben nu acht jaar lid van de kerk. De eerste zendelingen kwamen hier negen jaar geleden. Toen ik me in 1993 met mijn ouders liet dopen, hadden we alleen het Boek van Mormon in het Russisch, een paar zendelingen voor de hele stad en veel geloof in Jezus Christus. Momenteel worden we echter rijkelijk gezegend. We hebben nu een district en veel zendelingen. Iedere week worden er meer mensen lid van de kerk.

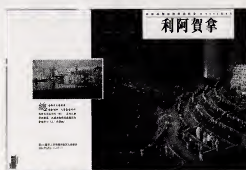
We hebben nu ook de *Liahona* in het Russisch. Ik geniet vooral van de artikelen over heiligen uit verschillende delen van de wereld en de boodschap van het Eerste Presidium. Deze artikelen zijn een hulpmiddel om de pracht van het evangelie te begrijpen. De *Liahona* is een trouwe vriend op een weg die niet altijd gemakkelijk is.

Marina Pal'tsjikova,
Gemeente Saratow-Midden,
District Saratow (Rusland)

JEUGDWERKLEIDSTERS WAARDEREN TIJDSCHRIFT

Wij willen u graag oprecht bedanken voor de *Liahona*. We hebben onlangs een aantal veranderingen waargenomen en weten zonder twijfel dat uitmuntendheid een prioriteit voor dit tijdschrift is — niet alleen uiterlijk maar ook inhoudelijk. We hebben veel geleerd van een aantal artikelen waarin op eenvoudige, verfrissende wijze wordt beschreven wat we vaak voelen maar moeilijk onder woorden kunnen brengen.

Jeugdwerkpresidium en leerkrachten,
Wijk Los Laureles,
Ring Ciudad Ojeda (Venezuela)

ANTWOORDEN IN CONFERENTIEVERSLAGEN

Iedere maand kijk ik vol verwachting uit naar de *Liahona*. Ik weet dat daar het geestelijke voedsel in staat dat ik nodig heb. Of het nu door een artikel of een illustratie komt, ik vind vaak de persoonlijke openbaring waarnaar ik zoek.

Ik lees het liefst de exemplaren van januari en juli, met de toespraken van de algemene conferentie. Als ik die lees, besef ik dat mijn hemelse Vader mijn huidige problemen kent en me de juiste antwoorden geeft.

Ik ben ook gek op de foto's van verschillende tempels over de hele wereld. Hoewel ik wegens familieomstandigheden nu niet naar de tempel kan gaan, weet ik dat dat eens zal gebeuren.

Hartelijk dank voor de *Liahona* — mijn maandelijkse toegang tot het woord van God.

Chen Wang Cheng-cheng,
Wijk Taichung 3,
Ring Taichung (Taiwan)

BOODSCHAP VAN HET EERSTE PRESIDIUM

ONZE GOLIATS OVERWINNEN

President Gordon B. Hinckley

Enige jaren geleden heb ik de jongemannen van de kerk over hun Goliats toegesproken. Ik wil dat onderwerp graag op ons allen toepassen, want wij hebben allemaal wel een of andere Goliat in ons leven. Als we dit jaar het Oude Testament bestuderen, zullen we beseffen dat het verhaal van David en Goliat een prachtig voorbeeld is van wat we uit deze Schriftuur kunnen leren. Ik haal slechts een deel van het verhaal aan omdat ik weet dat u het verhaal al goed kent. Het gaat over David, de zoon van Isaï.

Zoals u weet was het leger van Israël, onder leiding van koning Saul, verwikkeld in een dodelijke strijd met het leger van de Filistijnen. Het ene leger had zich op een heuvel verzameld, het andere op een heuvel daartegenover, met een dal in het midden. Onder de Filistijnen bevond zich een man van bijna drie meter lang, Goliat uit Gat. Wat een basketbalspeler was dat geweest!

Gekleed in zijn wapenrusting liep hij het dal in en riep het leger van Israël toe:

'Kiest u een man, en laat hij naar mij toe komen.

'Indien hij met mij vermag te strijden en mij verslaat, dan zullen wij u tot knechten zijn; maar indien ik hem overwin en versla, dan zult gij ons tot knechten zijn en ons dienen.

'(…) Ik tart heden de slagorden van Israël: geeft mij een man, dat wij samen strijden' (1 Samuël 17:8–10).

Toen Saul en het leger van Israël naar deze reus keken en zijn angstwekkende uitdaging hoorden, waren zij bevreesd omdat er onder hen niemand zo groot was als hij.

Toen dit allemaal plaatsvond, vroeg Isaï, de vader van David, aan zijn zoon om wat eten naar zijn drie broers in het leger te brengen. Toen hij bij het slagveld kwam, hoorde hij Goliat opnieuw zijn uitdagende woorden spreken. Er heerste angst in het leger van Israël. David, die nog maar een jongen was, zei tegen de koning (en ik parafraseer zijn woorden): 'Koning, waarom bent u zo bang voor deze reus? Ik zal wel met hem strijden.'

Saul antwoordde: 'Gij zult met deze Filistijn de strijd niet kunnen aanbinden, want gij zijt nog jong en hij is een krijgsman van zijn jeugd aan' (1 Samuël 17:33).

DAVID GEWAPEND MET GELOOF

David haalde de koning over om het hem te laten proberen. Hij vertelde de koning dat hij met een leeuw en een beer had gevochten om de schapen van zijn vader te redden, en zei dat de Heer hem uit de handen van de Filistijn zou redden. Saul, die misschien dacht dat één leven meer of minder niet zo erg was na alle geleden verliezen, zei tegen David: 'Ga, en de Here zal met u zijn' (1 Samuël 17:37).

FOTOGRAAF: JED A. CLARK; ILLUSTRATOR: SAM LAWLOR

David, die op de reus afliep, 'stak zijn hand in de tas, nam er een steen uit, slingerde die weg en trof de Filistijn tegen zijn voorhoofd, zodat de steen in zijn voorhoofd drong, en hij voorover ter aarde viel.'

Toen deed Saul David een wapenrusting aan. De jongen kon zich nauwelijks bewegen. Hij zei tegen de koning: 'Ik kan hierin niet lopen' en deed de wapenrusting weer uit.

Toen nam hij 'zijn staf in de hand, zocht zich vijf gladde stenen uit de beekbedding en deed ze in de herderstas, die hij bij zich had, (...) maar zijn slinger hield hij in de hand' (1 Samuël 17:40).

Deze jongeman, met alleen een slinger en vijf stenen, en zijn geloof als wapenrusting, ging het dal in om Goliat tegemoet te treden.

GOLIAT GEWAPEND MET ZWAARD, SPEER EN SCHILD

'Toen de Filistijn David in het oog kreeg en hem bezag, verachtte hij hem, omdat hij nog jong was; rossig, schoon van gestalte.

'De Filistijn zeide tot David: Ben ik een hond, dat gij met een stok op mij afkomt?

'En de Filistijn vervloekte David bij zijn goden. Ook zeide de Filistijn tot David: Kom maar eens hier, dan zal ik uw vlees aan het gevogelte des hemels en aan het gedierte des velds geven.'

Toen sprak David deze grootse woorden: 'Gij treedt mij tegemoet met zwaard en speer en werpspies, maar ik treed u tegemoet in de naam van de Here der heerscharen, de God der slagorden van Israël, die gij getart hebt.

'Deze dag zal de Here u in mijn macht overleveren en ik zal u verslaan en u het hoofd afhouwen; op deze dag zal ik de lijken van het leger der Filistijnen aan het gevogelte des hemels en aan het gedierte des velds geven, opdat de gehele aarde wete, dat Israël een God heeft' (1 Samuël 17:42–46).

Dat was dappere taal voor een jongen die een reus van bijna drie meter tegenover zich zag.

Toen Goliat woedend naar hem toekwam, haastte David zich naar de reus, 'stak zijn hand in de tas, nam er een steen uit, slingerde die weg en trof de Filistijn tegen zijn voorhoofd, zodat de steen in zijn voorhoofd drong, en hij voorover ter aarde viel' (1 Samuël 17:49).

GODDELOZE REUZEN IN ONS LEVEN

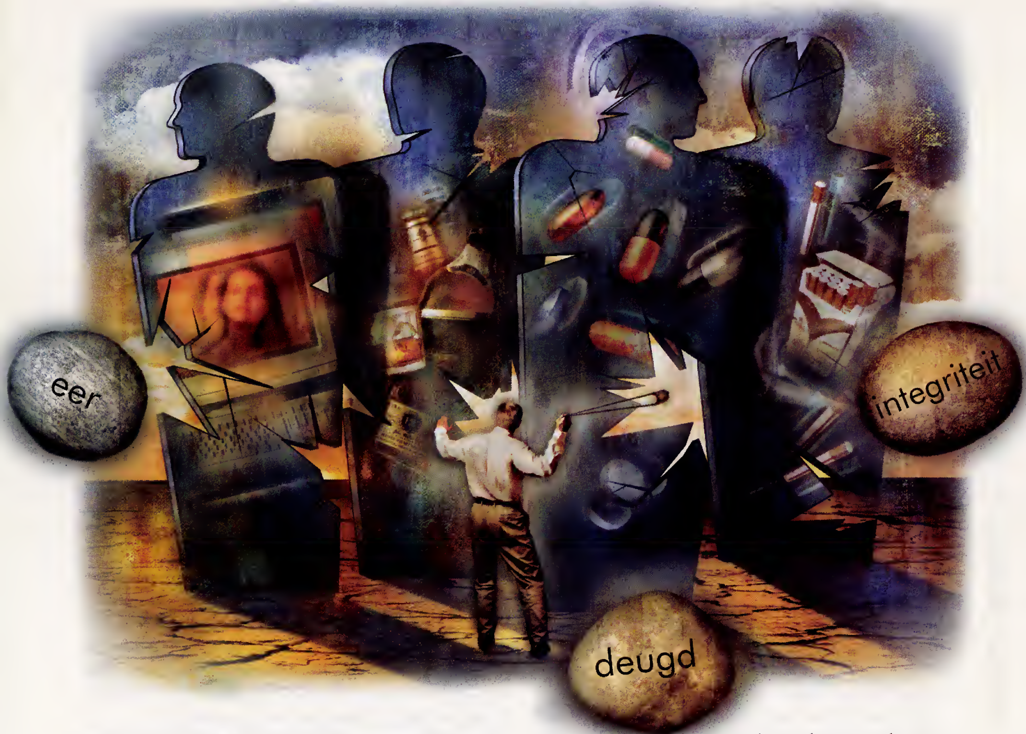
Ik wil dit verhaal graag op ons toepassen. Overal om ons heen zijn Goliats, grote reuzen met kwade bedoelingen. Het zijn geen mannen van bijna drie meter lang, maar mensen en instellingen die aantrekkelijke, goddeloze zaken beheersen waardoor wij verleid, verzwakt en verwoest kunnen worden. Hieronder vallen bier, andere alcoholische dranken en tabak. Zij die deze producten op de markt brengen, willen dat u daaraan verslaafd raakt. Er zijn verschillende soorten drugs, die ogenschijnlijk vrij gemakkelijk te verkrijgen zijn. De handelaars verdienen er miljarden mee. Het is een enorm web van kwaad.

Er is pornografie, verleidelijk, interessant en uitnodigend — een reusachtige industrie die tijdschriften, films en ander materiaal produceert. Toegankelijk op Internet kan pornografie uw huis binnensluipen. Dit alles om u uw geld te ontfutselen en u tot activiteiten aan te zetten die tot vernietiging kunnen leiden.

De reuzen die achter deze organisaties staan zijn groot en vaardig. Ze hebben veel ervaring in de oorlog die zij voeren. Zij willen ons allemaal in de val lokken.

Het is bijna onmogelijk om alle contact met hun producten te vermijden. We zien ze overal. Maar met de slinger der waarheid in de hand hoeven we niet bang te zijn. We hebben raad gekregen, we zijn gewaarschuwd. Wij kunnen de stenen van deugd, eer en integriteit tegen deze vijanden gebruiken. We kunnen ze figuurlijk gesproken 'tegen het voorhoofd' gooien. We kunnen ze overwinnen door ze gedisciplineerd te vermijden. We kunnen tegen ze zeggen wat David tegen Goliat zei: 'Gij treedt mij tegemoet met zwaard en speer en werpspies, maar ik treed u tegemoet in de naam van de Here der heerscharen, de God der slagorden van Israël, die gij getart hebt.'

Dan zult u overwinnen. Niemand in deze kerk hoeft zich aan die verleidingen over te geven. U bent een kind van God. U hebt zijn macht in u die u zal sterken. U hebt het recht om God om bescherming te vragen. Wees niet bang voor Goliat. Sta pal en houd stand, dan zult u als

We zien overal Goliats, maar we hoeven niet bang te zijn. We kunnen de stenen van deugd, eer en integriteit tegen deze vijanden gebruiken.

overwinnaar uit de strijd komen. Met het verstrijken der jaren zult u tevreden terugkijken op de veldslagen die u gewonnen hebt.

Als er verleidingen op uw pad komen, noem die dan die opschepperige, bedrieglijke reus 'Goliat' en doe wat David met de Filistijn uit Gat deed. Ik bid nederig dat God u allen zal zegenen.

BESCHERM UW GEZIN

Ik wil u graag een gelijkenis vertellen. Een man bouwde een prachtig huis, met de mooiste tapijten, meubels en apparatuur. Het duurste van het duurste. Binnen de muren bewaarde hij zijn dure auto's en juwelen. Bang dat hij beroofd zou worden, liet hij dure sloten installeren. Hij had niet alleen sleutels nodig om naar binnen te gaan, maar ook om naar buiten te gaan. Hij liet tralies voor de ramen en deuren plaatsen en was als een gevangene die uit zijn eigen huis naar buiten keek, net als uit een gevangenis. Hij liet een duur alarmsysteem aanleggen, zodat er schijnwerpers aangingen en er een sirene afging als er werd ingebroken. Zijn tuin had bijna geen bomen en struiken, zodat niemand zich er zou kunnen verstoppen. En hij zei voldaan tegen zichzelf: 'Nu ben ik veilig.'

Maar hij begreep niet dat tralies, sloten, lichten, sirenes enzovoorts geen enkele invloed hebben op een ander soort van indringers die zijn leven en dat van zijn gezinsleden kunnen verwoesten. Hij was een gevangene in zijn eigen huis, opgesloten in een cel van wanhoop en ellende. En hij liet zich door de Goliats in zijn leven overmannen.

Ik weet dat het een oud onderwerp is dat vele malen is besproken. Maar ik blijf het herhalen: *Bescherm uw gezin*. Hoe dwaas is het niet om tralies, sloten en alarmsystemen tegen dieven en vandalen aan te brengen, als er intussen ongemerkt andere, arglistige indringers binnenkomen en ons beroven.

ILLUSTRATOR: CARY HENRIE

Vermijd pornografie als de pest. Ik herinner mij de opdracht om een man, die vanwege zijn zonde geëxcommuniceerd was, zijn zegens terug te geven. Hij kwam met zijn vrouw bij mij op kantoor. Ik sprak afzonderlijk met hen. Ik vroeg hem hoe het allemaal was begonnen. Hij had een belangrijke taak in de kerk en een verantwoordelijke baan in de samenleving.

Zijn problemen waren begonnen toen hij een keer een pornografisch tijdschrift had gekocht om in het vliegtuig te lezen. Het intrigeerde hem. Het trok hem aan. Hij kocht steeds meer van die tijdschriften. Toen begon hij films te kijken die hem prikkelden en opwonden. Omdat hij wist dat zijn vrouw daar niets mee te maken wilde hebben, ging hij alleen. Hij zocht gelegenheden om naar andere steden te gaan waar hij zich gemakkelijker aan zijn lusten kon overgeven. Hij bleef steeds vaker overwerken en vroeg zijn secretaresse om ook te blijven. Van het een kwam het ander, totdat hij bezweek.

De tranen liepen over zijn wangen toen hij tegenover mij zat en de dag vervloekte waarop hij dat eerste tijdschrift had gelezen. Hij sprak over de liefde voor zijn vrouw, die hem had vergeven en bij hem was gebleven. Hij sprak over de liefde voor zijn kinderen, die door zijn gedrag in verlegenheid waren gebracht. Hij vertelde over de hel waarin hij vanaf zijn excommunicatie geleefd had. Hij sprak over zijn liefde voor de kerk en zijn verlangen om weer volledig aan de zegeningen ervan deel te nemen.

In de tegenwoordigheid van zijn vrouw legde ik mijn handen op zijn hoofd en door het gezag van het heilig priesterschap gaf ik hem zijn priesterschap, begiftiging, tempelverzegeling en alle andere zegens terug. Deze sterke man huilde als een baby onder mijn handen, en zijn vrouw, die zijn hand vasthield, huilde ook.

Aan het eind van de zegen omhelsden ze elkaar en vroeg hij haar om vergeving. Ze zei dat ze hem had vergeven, van hem hield en altijd van hem zou blijven houden.

Ze waren gelukkig toen ze weggingen, gelukkiger dan ze in jaren geweest waren. En ik voelde me ook gelukkig. Maar ik dacht aan de verschrikkelijke prijs die hij en zijn gezin door zijn dwaasheid en overtreding hadden moeten betalen.

BESCHERMING TEGEN GOLIAT

Helaas loopt het niet altijd zo goed af. In veel gevallen is er een bittere, pijnlijke echtscheiding. Liefde verandert in haat. Het leven van de kinderen wordt beschadigd. Hoop wordt de grond ingeboord. Zo vaak is er alleen maar ellende, eenzaamheid en spijt.

Broeders en zusters, zorg ervoor dat uw genegenheid binnen het huwelijk blijft. Beschouw uw huwelijkspartner als uw kostbaarste bezit voor tijd en eeuwigheid, de persoon aan wie u aan het altaar in het huis des Heren eeuwige liefde en trouw hebt beloofd. Uw partner, uw kinderen en uzelf zullen dan een veilig gevoel hebben dat veel sterker is dan de zekerheid die door alarmsystemen en andere hulpmiddelen geboden kan worden.

Moge God u zegenen en over u waken, zodat u dicht bij Hem zult blijven, zijn helpende hand kunt ontvangen en uw Goliats kunt overwinnen. □

VOOR DE HUISONDERWIJZERS

1. Toen David tegen Goliat ten strijde trok, sprak hij de volgende woorden: 'Gij treedt mij tegemoet met zwaard en speer en werpspies, maar ik treed u tegemoet in de naam van de Here der heerscharen, de God der slagorden van Israël, die gij getart hebt' (1 Samuël 17:45).

2. Er zijn Goliats om ons heen, reuzen die ons leven en dat van onze dierbaren willen vernietigen.

3. Niemand hoeft zich aan deze krachten over te geven omdat iedereen een kind van God is en zijn macht in zich heeft, die ons zal sterken.

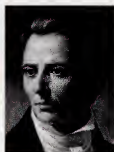
4. Wij moeten ons altijd tegen mogelijke Goliats beschermen door dicht bij de Heer te blijven en zijn geboden te onderhouden. 'Hij onderging verzoekingen, maar schonk er geen aandacht aan' (LV 20:22).

CLARK KELLEY PRICE, *DE HEER VERVULT AL ZIJN WOORDEN*; ALVIN GITTINS, *JOSEPH SMITH*; JOHN WILLARD CLAWSON: PORTRET VAN BRIGHAM YOUNG; LEE GREENE RICHARDS: PORTRET VAN GEORGE ALBERT SMITH

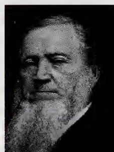
HEDENDAAGSE PROFETEN SPREKEN OVER HET OUDE TESTAMENT

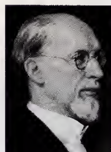
JOSEPH SMITH (1805–1844), EERSTE PRESIDENT VAN DE KERK

'We hebben voldoende reden om door te gaan en aan de hand van de Bijbel te bewijzen dat het evangelie altijd hetzelfde is geweest. De verordeningen en de officianten zijn hetzelfde gebleven. De tekens en de vruchten die uit de beloften voortkomen, zijn hetzelfde. En omdat Noach een prediker van rechtschapenheid was, moet hij gedoopt zijn geweest en door handoplegging tot het priesterschap zijn geordend.' (*Teachings of the Prophet Joseph Smith*, Joseph Fielding Smith [1976], blz. 264.)

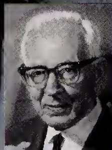
BRIGHAM YOUNG (1801–1877), TWEEDE PRESIDENT VAN DE KERK

'We beschouwen de Bijbel (…) als een gids (…) die ons de weg wijst naar een zekere bestemming. Deze leer, die wij stoutmoedig verkondigen, is waar. Als u de leringen naleeft en geleid wordt door de voorschriften van dat boek, zal het u brengen waar u kunt zien zoals u wordt gezien, waar u met Jezus Christus kunt spreken, door engelen bezocht kunt worden, dromen, visioenen en openbaringen kunt krijgen, en zelf God kunt begrijpen en kennen. Is dat geen stut en steun voor u? Jazeker; het zal u het bewijs leveren dat u in de voetstappen treedt van de mensen uit vroeger tijden. U kunt zien wat zij gezien hebben, begrijpen waar zij zich in verheugd hebben.' (*Leringen van kerkpresidenten: Brigham Young* [1997], blz. 120.)

GEORGE ALBERT SMITH (1870–1951), ACHTSTE PRESIDENT VAN DE KERK

'Toen de Heer onze eerste ouders op aarde plaatste, gaf Hij hun instructies. En af en toe stuurde Hij profeten om hun nakomelingen te adviseren. In het Oude en het Nieuwe Testament staan de leringen van de Heer, niet van de mens, en het advies van onze hemelse Vader heeft tot doel ons te leiden op het pad dat naar het celestiale koninkrijk leidt. Het is geweldig te weten dat er een pad is dat naar een prachtig koninkrijk leidt.' (Conference Report, oktober 1937, blz. 49.)

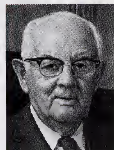

JOSEPH FIELDING SMITH (1876–1972), TIENDE PRESIDENT VAN DE KERK

'De heilige Bijbel heeft meer goede invloed op de wereld dan enig ander boek. (…) De Bijbel is zo'n grote, goede invloed omdat het boek geïnspireerd is. Het bevat de woorden die de Heer vanaf het begin van de aarde heeft geschreven of gesproken, door middel van zijn profeten die door de Heilige Geest werden geleid. Om diezelfde reden is er zoveel kritiek op. Als het geen geïnspireerd boek was

MICHAEL J. DEAS, *REBEKKA BIJ DE BRON*; SHAUNA CLINGER: PORTRET VAN JOSEPH FIELDING SMITH; JUDITH MEHR: PORTRET VAN SPENCER W. KIMBALL

geweest, hadden de critici er niet zoveel kritiek op gehad. Zij krijgen hun inspiratie van de bron van al het kwaad, die al vanaf het begin heeft gezegd dat hij zou proberen het werk van de Heer te vernietigen.' (*Seek Ye Earnestly*, bezorgd door Joseph Fielding Smith jr. [1972], blz. 363.)

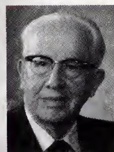
SPENCER W. KIMBALL (1895–1985), TWAALFDE PRESIDENT VAN DE KERK

'Van kinds af aan heb ik genoten van de eenvoudige bijbelverhalen met plaatjes, maar de echte Bijbel leek zo oneindig lang, zo moeilijk te begrijpen, dat ik die vermeed totdat ik [als tiener een ringconferentie bijwoonde. De spreekster] legde uit hoe belangrijk het was om de Bijbel te lezen. Tot slot vroeg ze of de mensen die de Bijbel weleens helemaal gelezen hadden hun hand wilden opsteken. Er werden zo weinig handen opgestoken, (...) dat ik me vast voornam om dat grote boek helemaal te lezen.

'Toen ik thuiskwam, begon ik aan de eerste teksten in Genesis en daarna las ik getrouw iedere dag.

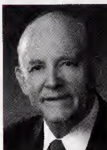
'Wat een tevreden gevoel had ik [een jaar later] toen ik de hele Bijbel van begin tot eind had gelezen! En wat was mijn geest verrijkt! (...)

'Ik kan het u van harte aanbevelen.' ('What I Read as a Boy', *Children's Friend*, november 1943, blz. 508.)

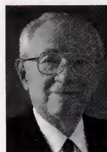
EZRA TAFT BENSON (1899–1994), DERTIENDE PRESIDENT VAN DE KERK

'Ik houd van de Bijbel, zowel van het Oude als het Nieuwe Testament. De Bijbel is een bron van grote waarheid, die ons over het leven en de bediening van de Meester leert. Hij laat ons zien hoe de hand van God de geschiedenis van zijn volk vanaf het allereerste begin van de geschiedenis van de aarde beïnvloedt. Het zou moeilijk zijn om de invloed van de Bijbel op de geschiedenis van de wereld te onderschatten. Hij is geslachten tot zegen geweest.' ('De gave van hedendaagse openbaring', *De Ster*, januari 1987, blz. 75.)

HOWARD W. HUNTER (1907–1995), VEERTIENDE PRESIDENT VAN DE KERK

'Door het lezen en bestuderen van de Schriften worden wij ons bewust van de vele voorwaardelijke beloften van de Heer om gehoorzaamheid en rechtschapenheid te bevorderen. De geschiedenis van Israël staat vol voorbeelden van verbonden, die een van de hoofdthema's van het Oude Testament vormen — de beloften van God in ruil voor de toewijding van de profeten en het volk. (...) Als we net als Jozua, Abraham, Rebekka en Rachel reageren, zullen we eenvoudigweg heengaan en doen wat de Heer heeft geboden.' ('Commitment to God', *Ensign*, november 1982, blz. 57–58.)

GORDON B. HINCKLEY (1910–), VIJFTIENDE PRESIDENT VAN DE KERK

'De standaardwerken zijn onmisbaar voor een goed begrip van Gods zaken. De Bijbel legt het fundament van ons geloof: het Oude Testament bevat het woord van Jehova via zijn profeten vanouds; het Nieuwe Testament beschrijft in prachtige bewoordingen het onvergelijkelijke leven en zoenoffer van de Verlosser der mensheid.' (Zie '"De orde en wil van God"', *De Ster*, augustus 1989, blz. 2.) □

Het Oude Testament bestuderen en behandelen

Wij behoren allemaal het eeuwige plan van geluk beter te begrijpen. Het Oude Testament heeft ons als leerkracht veel te bieden.

Ouderling Henry B. Eyring
van het Quorum der Twaalf Apostelen

Iedereen wil gelukkig zijn. En geluk is ons doel voor dit leven en de eeuwigheid. Velen van ons weten misschien niet precies wat geluk is of hoe we het kunnen krijgen. En we weten misschien niet veel over ellende of de achterliggende oorzaken. Maar we hebben zowel geluk als ellende ervaren. We kennen het verschil en we geven de voorkeur aan geluk.

Gods grote plan van geluk leidt ons weg van ellende. We hoeven niet overtuigd te worden dat een plan van geluk goed is. Maar we behoren beter te begrijpen wat er voor nodig is om dat plan te volgen. En de meesten van ons moeten meer vertrouwen ontwikkelen in het feit dat we dat ook kunnen. Het staat vast dat iedereen zich nu, en altijd, gelukkig wil voelen, en wanneer we dat geluksgevoel eenmaal gevoeld hebben, zullen we op die leersituaties terugvallen en datgene in praktijk brengen wat ons het vermogen geeft om tot het einde toe te volharden.

U kunt zich afvragen of het Oude Testament ons op het pad naar geluk brengt. Waarom zouden we zoveel tijd besteden aan boeken die zo ver bij de hedendaagse realiteit en moeilijkheden vandaan liggen? Een groot leerkracht heeft me de sleutel tot die puzzel gegeven.

LEES 2 NEPHI 25–33

President Marion G. Romney (1897–1988), raadgever in het Eerste Presidium, heeft 23 jaar geleden over dit onderwerp gesproken en die toespraak 'De boodschap van het Oude Testament' genoemd. Ik heb die toespraak vele malen gelezen en weet dat zijn woorden waar zijn. Hij zei: 'Ik denk niet dat er een uitleg van de boodschap van het Oude Testament is die eenvoudiger, duidelijker en relevanter is dan die in 2 Nephi 25–33. Ik ben van mening dat een zorgvuldige, gebedvolle studie van deze hoofdstukken een vereiste is voor iedereen die de boodschap van het Oude Testament wil begrijpen of behandelen. In deze hoofdstukken maakt Nephi onderscheid tussen wat belangrijk en onbelangrijk is. Hij legt ook uit waarom deze leringen voor ons in de laatste dagen belangrijk zijn.' (*A Symposium on the Old Testament* [toespraak tot leerkrachten godsdienstonderwijs, Brigham Young University, 16 augustus 1979], blz. 5.)

Vervolgens leest president Romney de volgende woorden uit 2 Nephi 25 voor:

'Want wij schrijven naarstiglijk om onze kinderen, en ook onze broederen, er toe te brengen in Christus te geloven, en om met God te worden verzoend; want wij weten, dat wij na alles, wat wij kunnen doen, slechts door genade zalig worden.

'En ofschoon wij in Christus geloven, onderhouden wij de wet van Mozes, en zien standvastig naar Christus uit, totdat de wet zal zijn vervuld.

FOTO-ILLUSTRATIE: WELDEN C. ANDERSEN;
INZET: FOTO-ILLUSTRATIE: JED A. CLARK

‘Ik denk niet dat er een uitleg van de boodschap van het Oude Testament is die eenvoudiger, duidelijker en relevanter is dan die in 2 Nephi 25–33. Ik ben van mening dat een zorgvuldige, gebedvolle studie van deze hoofdstukken een vereiste is voor iedereen die de boodschap van het Oude Testament wil begrijpen of behandelen.’

— President Marion G. Romney

'Want voor dit doel werd de wet gegeven; daarom is de wet voor ons een dode letter geworden, maar wij zijn in Christus levend gemaakt door ons geloof; toch onderhouden wij de wet vanwege de geboden' (2 Nephi 25:23–25).

Als u het advies van president Romney opvolgt en die negen korte hoofdstukken in 2 Nephi bestudeert — en ik hoop en bid dat u dat zult doen — vindt u een jammerklacht over de mensen die besluiten de woorden die God door zijn profeten spreekt, niet te aanvaarden. Om twee redenen wil ik dat u die jammerklachten leest. Ten eerste zullen ze een troost zijn op de dagen dat de mensen in uw

Bestudeer de Schriften als een kind, gewillig om onderricht te worden, en dan zal dat ook gebeuren. Als wijze man of vrouw zullen we niet veel wijzer worden.

omgeving de woorden die God hen door middel van u biedt, niet willen aanvaarden. Dan is het goed om te weten dat grote profeten, zoals Nephi en Jesaja, ook zulke dagen hadden. Ten tweede legt Nephi uit waarom deze woorden niet aanvaard worden. In zijn beschrijving van de mislukkingen schuilt de schaduw van de weg naar succes. Dat is vaak het geval in verhalen van profeten over tragedie in de Schriften. Daarom kan de zich herhalende cyclus van geestelijk verval en herstel in het Oude Testament hoopvol en leerzaam zijn.

In 2 Nephi 27:5 klaagt Nephi over de mensen die hij in de tijd van de andere volken ziet en die hun hart verhard hebben:

'Want ziet, de Here heeft de geest des diepen slaaps over u uitgestort. Want ziet, gij hebt uw ogen gesloten, en de profeten verworpen; en uw heersers en de zieners heeft Hij omhuld wegens uw ongerechtigheid.'

Later, in 2 Nephi 29:8, voorspelt hij zelfs wie de woorden zullen verwerpen, die hem door de Heer waren gegeven. Hij spreekt de bestraffende woorden uit waarvan hij weet dat de Heer die in die tijd zal spreken, woorden die alleen een ziener kan weten:

'Waarom mort gij? Omdat gij meer van mijn woord zult ontvangen? Weet gij niet, dat het getuigenis van twee volken voor u het bewijs is, dat Ik God ben, dat Ik het ene volk evenzeer gedenk als het andere? Daarom spreek Ik tot het ene volk dezelfde woorden als tot het andere. En wanneer de volken samengaan, zullen de getuigenissen der twee volken eveneens te zamen gaan.'

HET WOORD VAN GOD ONTVANGEN

Uit de woorden van Nephi wordt duidelijk hoe moeilijk, maar ook hoe belangrijk het is om het woord van God te verkondigen. De mensen die de woorden van God, die wij ze moeten brengen, niet aanvaarden, zullen erdoor geoordeeld worden. President Romney heeft ons hulp geboden in onze heilige onderwijstaak. Ik bevestig zijn belofte.

Ten eerste, als u zich voorbereidt op uw onderwijs, moet u de Schriften bestuderen en ze geen geweld aandoen. President Romney heeft het grote verschil aangegeven in de manier waarop we de Schriften kunnen bestuderen: 'Ze bestuderen (...) zoals Christus heeft geboden, is heel anders dan op zoek gaan naar bepaalde teksten om een vooraf bepaalde conclusie te bevestigen.' ('The Message of the Old Testament', blz. 2.) Bestudeer de Schriften als een kind, gewillig om onderricht te worden, en dan zal dat ook gebeuren. Als wijze man of vrouw zullen we niet veel wijzer worden.

Ten tweede, u zult meer leren als u de Schriften bestudeert met een vraag en met het voornemen om het antwoord in praktijk te brengen. We kunnen voor ons nieuwe waarheid ontvangen als we met nieuwe vragen dezelfde teksten bestuderen. Ik las opnieuw die hoofdstukken in 2 Nephi met de vraag: 'Hoe kan ik het Oude Testament zo bestuderen of met mijn cursisten behandelen, dat zij en ik dat geluksgevoel ervaren als we bij elkaar zijn, maar evengoed later als zij en ik onbekende beproevingen op ons pad tegenkomen?'

Toen ik 2 Nephi bestudeerde, probeerde ik beide gedeelten van deze raad toe te passen. Ik las de hoofdstukken zorgvuldig, herhaaldelijk, regel voor regel, en woord voor woord. Ik ging op zoek naar patronen, waarheden die door Nephi herhaald werden, beginselen die hij meer dan een keer herformuleerde. Ik vond een patroon. Dat wil ik u ook graag laten zien, in de hoop dat u ook zelf op zoek zult gaan. Ik vond mijn ontdekking bijzonder nuttig. Misschien vindt u dat ook. Ik hoop dat u de Schriften zult bestuderen met het verlangen om erachter te komen wat u moet doen.

Ik vond in de leringen van Nephi een boodschap die herhaald werd, en die het antwoord op mijn vraag was. Namelijk: de woorden die God door middel van zijn profeten spreekt, zullen alleen ontvangen worden door de mensen die de geest van profetie hebben, een gave van de Geest, waardoor het getuigenis van Jezus Christus wordt verkregen en bevestigd.

Nephi maakt eerst duidelijk dat we zowel nu als later de geest van profetie nodig hebben. In 2 Nephi 25:4 staat:

'Luistert daarom, o mijn volk, dat van het huis van Israël is, en slaat acht op mijn woorden; want hoewel de woorden van Jesaja voor u niet duidelijk zijn, zijn ze toch duidelijk voor allen, die zijn vervuld van de geest van profetie.'

In vers 26 spreekt hij opnieuw over profetie, maar hier legt hij het verband met het getuigenis van Jezus. De woorden van de profeten zullen ons duidelijk zijn als wij de geest van profetie hebben, en dat is afhankelijk van ons getuigenis van Jezus Christus. Let op hoe Nephi van dat feit gebruik maakte:

'En wij spreken van Christus, wij verheugen ons in Christus, wij prediken Christus, wij profeteren van Christus, en wij schrijven volgens onze profetieën, opdat onze kinderen mogen weten uit welke Bron zij vergeving hunner zonden mogen verwachten.'

Nephi zei verder dat we, als we de woorden van de profeten willen ontvangen, ze moeten gehoorzamen. Het is niet voldoende om te weten dat de woorden waar zijn en dat we ze duidelijk begrijpen. We moeten ze gehoorzamen, anders zal de overtuiging van de waarheid vervagen en de betekenis onduidelijk worden. Lees nu wat er in 2 Nephi 28:30 staat:

'Want ziet, aldus zegt de Here God: Ik zal de kinderen der mensen regel op regel geven, en voorschrift op voorschrift, hier een weinig, en daar een weinig. Gezegend zijn zij, die naar mijn voorschriften luisteren, en het oor lenen aan mijn raad, want zij zullen wijsheid verwerven; want aan hem, die ontvangt, zal Ik meer geven, en van hen, die zullen zeggen: Wij hebben genoeg, zal worden weggenomen, wat zij hebben.'

En alsof Nephi weet hoe moeilijk de weg is die voor ons ligt, beschrijft hij wat ervoor nodig is om te volharden. Er is moed en kracht voor nodig die alleen ontvangen kan worden door de mensen die door hun getuigenis van Jezus Christus gehoorzaam zijn geweest, zodat zij vervuld zijn van de nodige hoop en liefde om de reis te volbrengen. Lees de vereiste en de belofte in 2 Nephi 31:20 —

'Daarom moet gij standvastig in Christus voorwaarts streven, met onverzwakte hoop, en met liefde voor God en alle mensen. Indien gij aldus voorwaarts zult streven, en u in Christus' woord verheugt, en volhardt tot het einde toe, dan zegt de Vader: Gij zult het eeuwige leven hebben.'

Nephi zegt duidelijk dat de geest van profetie en het getuigenis van Jezus gaven zijn die door middel van gebed verkregen moeten worden. En het is duidelijk dat hij zichzelf niet uitsluit. In 2 Nephi 32:4–5 zegt hij:

'Indien gij nu deze woorden niet kunt verstaan, nadat ik ze heb gesproken, dan is het, omdat gij niet vraagt noch klopt; daarom wordt gij niet tot het licht geleid, maar moet gij in duisternis omkomen.

'Want ik zeg u nogmaals, dat indien gij door de poort zult ingaan, en de Heilige Geest ontvangt, deze u alles zal tonen, wat gij moet doen.'

En in de verzen 8 en 9 geeft Nephi verdere instructies over het gebed:

'En nu, mijn geliefde broederen, bemerk ik, dat gij nog in uw hart overlegt; en het doet mij leed, dat ik hierover moet spreken. Want indien gij naar de Geest zoudt willen luisteren, die de mens leert te bidden, dan zoudt gij weten, dat gij moet bidden; want de boze geest leert een mens niet te bidden, maar leert hem, dat hij niet moet bidden.

'Doch ziet, ik zeg u, dat gij steeds moet bidden en niet versagen; dat gij niets voor de Here moet doen, tenzij gij in de eerste plaats de Vader in de naam van Christus vraagt, of Hij uw handeling voor uw welzijn wil zegenen, opdat uw handeling voor het heil van uw ziel moge zijn.'

Als hij ons gewaarschuwd heeft dat we moeten bidden, onderricht Nephi ons door zijn voorbeeld. In 2 Nephi 33:4 staat:

'En ik weet, dat de Here God mijn gebeden voor het welzijn van mijn volk zal verhoren. En de woorden, die ik in zwakheid heb geschreven, zullen voor hen sterk worden gemaakt, want ze bewegen hen goed te doen; ze geven hun kennis betreffende hun vaderen, en ze spreken van Jezus, en bewegen hen in Hem te geloven, en tot het einde te volharden, hetgeen het eeuwige leven is.'

Voor mij was dat het begin van mijn antwoord.

U zult zich herinneren dat mijn vraag was: ‘Hoe kan ik het Oude Testament zo bestuderen of met mijn cursisten behandelen, dat zij en ik dat geluksgevoel ervaren als we bij elkaar zijn, maar evengoed later als zij en ik onbekende beproevingen op ons pad tegenkomen?’ Mijn antwoord: mijn cursisten en ik zullen de woorden van de profeten ontvangen als wij de geest van profetie en een getuigenis van Jezus Christus hebben. Dan zal de Heilige Geest ons vertellen wat we moeten doen. Als we

Nephi zegt duidelijk dat de geest van profetie en het getuigenis van Jezus gaven zijn die door middel van gebed verkregen moeten worden.

FOTO-ILLUSTRATIE: JED A. CLARK; INZET: PAUL MANN: *NEPHI SCHRIJFT OP DE GOUDEN PLATEN*

gehoorzaam zijn, zullen we meer licht ontvangen. Als we ongehoorzaam zijn, zal het licht ons worden afgenomen. Het gebed is onze bondgenoot. En zelfs in moeilijke tijden kunnen we door het evangelie rust vinden en hoop op het eeuwige leven in de komende wereld — de grootste van Gods gaven. Op die manier zullen mijn cursisten en ik nu en later gelukkig zijn.

Ik moedig u opnieuw aan om antwoorden op andere vragen te zoeken. President Romney heeft gezegd dat Nephi ons duidelijk kan maken wat in het Oude Testament belangrijk is. Nephi zegt bijvoorbeeld dat God profeten stuurt om voor verwoestingen te waarschuwen. Hij zegt duidelijk dat hij en andere profeten door hun liefde voor God en de mens zo openlijk over zonde spreken. Hij spreekt ook over zijn eigen problemen. Deze onderwerpen zijn een begin van het antwoord op de volgende vraag: 'Wat zal voor mijn cursisten en mij het belangrijkst zijn als we het Oude Testament bestuderen?'

VIER IDEEËN OVER HET BESTUDEREN EN BEHANDELEN VAN HET OUDE TESTAMENT

Nu wil ik u vertellen wat ik van de raad van president Romney heb geleerd.

Ten eerste zal ik leergieriger zijn. Ik zal naar anderen luisteren in het geloof dat de Geest mij door woorden zal onderrichten. Ik ga naar iedere les en verwacht daar iets te leren van de geroepen leerkracht. Ik zal het lesmateriaal lezen en erover nadenken. Ik zal de Schriften bestuderen. Ik zal bidden om onderricht uit de hemel te ontvangen. Er zijn praktische beperkingen aan de tijd die ik eraan kan besteden, maar mijn leergierigheid kent geen grenzen.

Ten tweede zal ik vaker en zorgvuldiger over de Heiland en zijn zending nadenken. Zoveel informatie in het Oude Testament kan als aangrijpend verhaal, interessant gebruik en prachtige, literaire vorm worden behandeld. Maar ik krijg een groter geluksgevoel en meer waardering als ik datgene bestudeer of behandel wat de profeten over Jehova spreken en de mensen die woorden aanvaarden en zich tot Hem wenden. Ik voel me verdrietig als de mensen zich van de beloofde Messias afkeren. Als u dat doet, kan ik u het volgende beloven: dan zal de Geest bij u zijn en zult u minder last hebben van de goddeloosheid en de zonden van de mens. Dan zult u de liefde van God voelen, die hen tegen goddeloosheid en afgoderij heeft gewaarschuwd, die hen heeft uitgenodigd bij Hem te komen en die, ondanks hun goddeloosheid en ellende, de helpende hand heeft toegestoken.

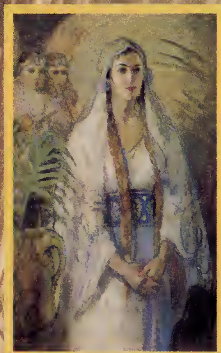
Ten derde zal ik de profeten zo goed mogelijk leren kennen. Ik wil in de boeken Abraham en Mozes niet alleen de leerstellingen opzoeken maar ook hun hart leren kennen. Ik wil voelen wat Job en Jeremia gevoeld hebben. Ik wil werken en bidden om het karakter en de beproevingen van de profeten te leren kennen. Ik kan u iets beloven omdat ik het getoetst heb. Ik heb geprobeerd bij Nephi te zijn aan het eind van zijn bediening. Ik heb die hoofdstukken in 2 Nephi keer op keer gelezen. Dat heb ik gedaan om het Oude Testament goed te kunnen behandelen. Maar dat is niet alles. Ik ben hem meer dan ooit gaan liefhebben. Als ik hem op enig moment in de toekomst zal ontmoeten, zal hij meer liefde en bewondering in mijn ogen zien.

En ten slotte zal ik de Heilige Geest zorgvuldiger als metgezel uitnodigen. Anderen zien niet altijd wat ik doe, omdat ze er niet altijd bij zijn, maar zij zien de verandering in mij als mijn karakter door de Geest is verzacht. Ze merken dat ik iets geduldiger ben, iets meer interesse in hen toon, iets minder redetwist of kleineer, en iets meer glimlach. Ze zien niet alleen dat ik gelukkiger ben, maar merken ook dat zij zich gelukkiger voelen als ze bij me in de buurt zijn. De Heilige Geest maakt ons duidelijk wat we moeten doen om God te behagen en zelf gelukkiger te worden.

Ik zegen u dat u dit jaar door uw studie van het Oude Testament dichter bij Hem zult komen. Ik zegen u dat u zeker zult weten dat de Heiland u liefheeft en Zich om u bekommert, en dat u de komende jaren de zoete vruchten mag proeven van de kennis dat Hij uw inspanningen om het Oude Testament te bestuderen waardeert. □

Uit een toespraak tot leerkrachten godsdienstonderwijs van de kerkelijke onderwijsinstellingen aan de Brigham Young University, 10 augustus 1999.

ILLUSTRATIE: STEVE BUNDERSON

'Met het oog

Algemeen presidium zustershulpvereniging

Wij hebben de middelen gekregen om onszelf, ons huis en ons gezin te versterken 'met het oog op deze tijd' (Ester 4:14).

Nog niet zo lang geleden vroeg een leerkracht van de zustershulpvereniging aan de zusters waar zij zich zorgen over maakten. Sommigen maakten zich zorgen over hun kinderen, anderen over hun gezondheid en weer anderen over financiële of andere problemen.

Toen een aantal zusters aan de bespreking had deelgenomen, stak een jonge vrouw in de twintig haar hand op en zei: 'Ik zit al mijn hele leven in deze wijk, deze zusters zijn mijn leerkrachten geweest en zijn nu goede vriendinnen. Als ik alle problemen zie die zij in hun leven hebben meegemaakt, vraag ik me af of ik daartegen opgewassen ben en of ik al die problemen op mijn pad kan overwinnen. Zal ik het klaarspelen?'

Hoewel we allemaal een ander leven leiden, kunnen we problemen en teleurstellingen verwachten. Waar zijn de oplossingen voor onze problemen en zorgen te vinden?

Zuster Mary Ellen W. Smoot, algemeen presidente van de zustershulpvereniging, heeft gezegd dat 'in deze monumentale tijd in de geschiedenis (...) iedereen op zoek is naar zinvolle antwoorden. Als ZHV-zusters kunnen we de kinderen van God laten zien dat de antwoorden zoals altijd te vinden zijn in de Schriften, in de leringen van de profeten en in gehoorzaamheid aan beide.' (*Sweet is the Work* [2000], blz. 56.)

Hulp bij onze moeilijkheden, zorgen en dagelijkse problemen kan gevonden worden in gehoorzaamheid aan de leringen van oudtijdse en tegenwoordige profeten. Is het dan zo verwonderlijk dat Nephi de leringen van Jesaja thuis voorlas? Hij zei: 'Ik maakte alle schriftuur op ons toepasselijk, opdat wij er nut en lering uit mochten trekken' (1 Nephi 19:23). Omdat het veilig is om de leringen van de profeten op ons toe te passen, willen wij, als algemeen presidium zustershulpvereniging, dat alle zusters in de kerk met een gebed in het hart de Schriften en de raad van de hedendaagse leiders bestuderen en in hun leven toepassen.

Om de zusters bij deze studie te helpen, wordt de huisbezoekboodschap vanaf deze maand in een andere vorm in de *Liahona* weergegeven (zie blz. 24). Iedere boodschap is dit jaar op de ZHV-verklaring gebaseerd. (Zie Mary Ellen W. Smoot, 'Verheug u, gij dochter van Sion', *Liahona*, januari 2000, blz. 111–114.)

INZET LINKS: MINERVA K. TEICHERT: *KONINGIN ESTER*; FOTO-ILLUSTRATIES: STEVE BUNDERSON, TENZIJ ANDERS AANGEGEVEN

op deze tijd'

Iedere boodschap zal verschillende teksten en uitspraken van leiders van de kerk bevatten, en vragen om de bespreking van het onderwerp op gang te helpen. Als de ZHV-zusters over de hele wereld elkaar bezoeken, zullen ze de kans hebben om een belangrijk onderwerp met iedere zuster te bespreken, gebaseerd op wat ze van de Schriften en de leringen van de geïnspireerde dienstknechten van God geleerd hebben.

WAAROM HUISBEZOEK?

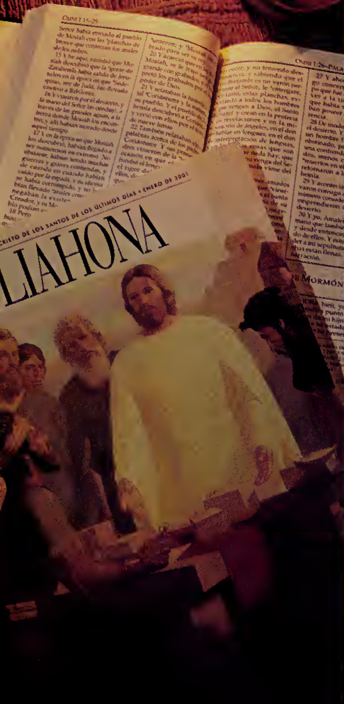
Waarom gaan we op huisbezoek? Omdat de mensen het tegenwoordig zo druk hebben, kan het moeilijk zijn om een bezoek af te leggen.

Het antwoord op deze vraag is eenvoudig. Toen we het verlangen hadden om 'in de kudde van God te komen en zijn volk te worden

Om de zusters bij hun evangeliestudie te helpen, wordt de huisbezoekboodschap vanaf deze maand in een andere vorm weergegeven.

genoemd' lieten we ons dopen. Door middel van de doop hebben we ook aangegeven dat we gewillig zijn 'elkanders lasten te dragen' en 'met de treurenden te treuren; (…) hen te vertroosten, die vertroosting nodig hebben, en (…) te allen tijde als getuige van God te staan, in alle dingen en in alle plaatsen' (Mosiah 18:8–9).

Huisbezoek is een manier om voor elkaar te zorgen. Het is een manier om de eigenschappen van een volgeling van Jezus Christus te ontwikkelen. Het is een manier om ervoor te zorgen dat niemand in het koninkrijk van de Heer alleen is.

President Joseph F. Smith (1838–1918) heeft gezegd dat de zustershulpvereniging uitermate belangrijk is: 'Zij moet niet alleen voorzien in de benodigdheden voor de armen, de zieken en de behoeftigen, maar een deel van haar taak — en het merendeels zelfs — is om te zorgen voor het geestelijk welzijn en het heil van de moeders en dochters van Zion.' (*Leringen van kerkpresidenten: Joseph F. Smith*, blz. 185.)

Door middel van huisbezoek verlenen we geestelijke en wereldlijke zorg. Een boodschap als belangrijk onderdeel van die zorg — vooral als die boodschap op de Schriften en de woorden van kerkleiders is gebaseerd — kan de Geest van de Heer in het leven en het gezin van de bezochte persoon brengen.

DE HUISBEZOEKBOODSCHAP GEBRUIKEN

De vier onderdelen van de nieuwe huisbezoekboodschap — thema; teksten; uitleg van profeten, apostelen en andere kerkleiders; en discussievragen — kunnen gezamenlijk leiden tot stichtend en sterkend huisbezoek.

Zonder twijfel is het onderwijs het doelmatigst als zowel lerares als leerling erbij betrokken zijn en iets van elkaar leren. (Zie LV 50:22.) Zusters zullen door het goede woord van God gevoed worden en ons getuigenis zal versterkt worden als we praten over de gevoelens die wij hebben als we ons verdiepen in de Schriften en de woorden van de kerkleiders en hun leringen in ons dagelijks leven toepassen.

In plaats van ervaringen van anderen over het onderwerp voor te lezen, kunnen we ook over eigen ervaringen vertellen en bespreken hoe deze opvattingen in ons leven van toepassing zijn. We kunnen de zusters die wij bezoeken, vragen om dat ook te doen. We kunnen onszelf de vragen stellen of, als dat gepast is, de zuster die wij bezoeken.

KRACHT IN HET WOORD DES HEREN

Hebt u ooit het gevoel gehad dat een bepaalde tekst u heel erg aanspreekt en een actueel probleem of actuele vraag beantwoordt? Hebt u ooit de Geest gevoeld als u een belangrijke waarheid uit de Schriften of van een kerkleider leerde?

INZET LINKS: HEINRICH HOFMANN: *CHRISTUS EN DE RIJKE JONGELING* (DETAIL)

Ouderling Neal A. Maxwell van het Quorum der Twaalf Apostelen heeft gezegd dat 'de Schriften niet alleen een getuigenis zijn van Christus en zijn betekenis voor de mensheid, maar in feite met een zangboek te vergelijken zijn. Er zijn veel melodieën die gezongen en gehoord moeten worden. (…) Alleen door persoonlijke betrokkenheid bij de Schriften kunnen we de schriftuurlijke liederen vinden die we nodig hebben. (…) We moeten — zelf — het zangboek openslaan en naar de muziek luisteren.' (A *Time to Choose* [1972], blz. 52.)

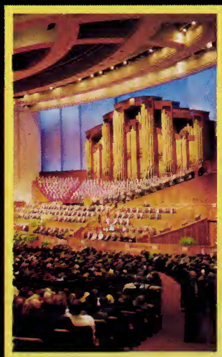
Wanneer we over onze gevoelens en opvattingen met betrekking tot de huisbezoekboodschap praten, zullen we manieren vinden om de woorden van de hedendaagse profeten en kerkleiders, en de profeten vanouds toe te passen. De Schriften zijn onveranderlijk en eeuwig. Datzelfde geldt voor de leringen van onze hedendaagse profeten, want de Heer heeft gezegd: 'Hetzij gesproken door mijn eigen stem, of door de stem mijner dienstknechten, dat is hetzelfde' (LV 1:38).

Zonder twijfel is het onderwijs het doelmatigst als zowel lerares als leerling erbij betrokken zijn en iets van elkaar leren.

Wij vertrouwen erop dat uw studie van de Schriften en de leringen van de kerkleiders, verschillende gevolgen zal hebben.

Ten eerste, en allerbelangrijkst, zal de Geest bij u thuis sterker worden gevoeld. Wij kunnen net als de discipelen van de Heiland bijzondere ervaringen hebben. Zij vroegen: 'Was ons hart niet brandende in ons, terwijl Hij (…) ons de Schriften opende?' (Lucas 24:32).

Ten tweede zal ons begrip van onze relatie tot God toenemen, want het is onmogelijk om geregeld de heilige Schriften te bestuderen zonder beter te begrijpen wie wij zijn. Wij zullen eraan herinnerd worden dat we 'wegens het verbond, dat [we hebben] gesloten (...) zijn dochteren' genoemd zullen worden (Mosiah 5:7).

Ten derde, als moeders, grootmoeders, vrouwen, zusters, dochters en tantes gesterkt worden, zal ook het gezin sterker worden. Als wij de Geest voelen en gaan inzien dat evangelieonderwijs een bijdrage levert aan ons vermogen om persoonlijke openbaringen te ontvangen, zullen we beter weten hoe we onze 'kinderen in licht en waarheid' groot moeten brengen (LV 93:40).

Ten vierde zullen we oplossingen voor persoonlijke en gezinsproblemen vinden. Omdat we ons 'in Christus' woorden' verheugen, zullen zij ons duidelijk maken wat we moeten doen (2 Nephi 32:3). We staan er niet alleen voor. De Heer zal ons leiden als wij Hem oprecht zoeken.

Ten vijfde zullen we meer gemoedsrust, kracht en troost ontvangen, want de Heer heeft beloofd dat Hij Zich aan onze rechterhand en onze linkerhand zal bevinden. Ook heeft Hij beloofd dat zijn Geest in ons hart zal zijn en zijn engelen rondom ons zullen zijn. (Zie LV 84:88.)

Ten zesde, ons getuigenis van de Heiland en ons begrip van de macht van de verzoening zullen toenemen. Wij zullen 'tot Christus' komen en 'in Hem vervolmaakt' worden (...) 'opdat [wij] door zijn genade volmaakt in Christus' mogen zijn; (...) dan [zijn wij] door de genade Gods in Christus geheiligd door het vergieten van het bloed van Christus' (Moroni 10:32–33).

Ten zevende zullen de zusters op het pad blijven dat terug naar onze hemelse Vader leidt, waar zij 'worden verheven om aan de rechterhand Gods te wonen in een staat van oneindig geluk' (Alma 28:12).

Als de huisbezoeksters de waarheden van het evangelie bestuderen en ervan getuigen, zal de uiteindelijke uitkomst van deze wereldwijde evangeliestudie prachtig zijn. Door middel van het woord des Heren zal iedere zuster, ieder gezin en uiteindelijk ieder persoon versterkt worden.

DE OPDRACHT

Deze nieuwe opzet is een uitstekende gelegenheid om ons begrip van het huisbezoek aan te passen. Ik hoop dat wij allemaal deze mogelijkheid van persoonlijk contact met de zusters van de kerk zullen gebruiken om goede relaties op te bouwen en het woord van de Heer te verkondigen. Want Hij heeft gezegd: 'Deze woorden zijn niet van mensen, (...) doch van Mij; (...) want ze worden u door mijn Geest gegeven, en door mijn macht

LINKS: GREG K. OLSON: *JEZUS IN DE SYNAGOGE VAN NAZARET* (DETAIL), GEPLAATST MET TOESTEMMING VAN LEO EN ANNETTE BEUS; *INZET LINKS:* FOTOGRAAF: JOY GOUGH

kunt gij ze elkander voorlezen' (LV 18:34–35).

Mogen wij ons opnieuw toewijden om onze zusters te onderwijzen en op te bouwen, en ons verheugen in de gelegenheid die ons geboden wordt: 'En Ik geef u een gebod, dat gij elkander [in] de leer van het koninkrijk moet onderwijzen' (LV 88:77).

Hoe zullen wij de problemen in het leven doorstaan, zoals die jonge zuster tijdens de ZHV vroeg? Net als koningin Ester in het Oude Testament. We gaan op zoek naar de steun van de mensen om ons heen en putten troost uit de woorden in Ester: 'Wie weet, of gij niet juist met het oog op deze tijd de koninklijke waardigheid verkregen hebt' (Zie Ester 4:13–16).

Mogen wij als huisbezoeksters met hernieuwde overtuiging voorwaarts gaan om voor elkaar te zorgen en het woord en de Geest van de Heer bij de zusters thuis te brengen. □

Als de huisbezoeksters de waarheden van het evangelie bestuderen en ervan getuigen, zal de uiteindelijke uitkomst van deze wereldwijde evangeliestudie prachtig zijn. Door middel van het woord des Heren zal iedere zuster, ieder gezin en uiteindelijk ieder persoon versterkt worden.

ONZE GODDELIJKE AARD BEGRIJPEN

Lees met de zusters die u bezoekt de vragen, teksten en leringen van onze kerkleiders en bespreek ze. Vertel over ervaringen en geef uw getuigenis. Moedig de zusters die u bezoekt aan om dat ook te doen.

PRESIDENT JAMES E. FAUST, TWEEDE RAADGEVER IN HET EERSTE PRESIDIUM

'De nieuwe verklaring van de ZHV begint als volgt: "Wij zijn geliefde geestdochters van God." Een dochter van God zijn, houdt in dat u een nakomeling bent van de Godheid, een letterlijke nakomeling van een goddelijke Vader, dat u goddelijke eigenschappen en potentieel erft. Een dochter van God zijn, betekent ook dat u wedergeboren bent, van een "zinnelijke en gevallen staat tot een staat van rechtvaardigheid overgegaan" [Mosiah 27:25]. (…) Dat u een dochter van God bent, houdt in dat u, als u ernaar zoekt, uw ware identiteit kunt vinden. U zult weten wie u bent.' ('Wat het inhoudt een dochter van God te zijn', *Liahona*, januari 2000, blz. 120, 123.)

MOSIAH 5:7

'En nu zult gij, wegens het verbond, dat gij hebt gesloten, de kinderen van Christus worden genoemd, zijn zonen en zijn dochteren; want ziet, heden heeft Hij u geestelijk gewonnen; want gij zegt, dat uw hart door geloof in zijn naam is veranderd; daarom zijt gij uit Hem geboren en zijt gij zijn zonen en zijn dochteren geworden.'

LV 138:38–39

President Joseph F. Smith (1838–1918) zag in een visioen het bezoek van Jezus Christus aan de geestenwereld toen zijn lichaam in het graf lag: 'Onder de groten en machtigen die bijeen waren in deze grote samenkomst der rechtvaardigen, bevond zich onze vader Adam, de oude van dagen en vader van allen, en onze glorierijke moeder Eva, met velen van haar getrouwe dochters die door de eeuwen heen hadden geleefd en de ware en levende God vereerd.'

PRESIDENT GORDON B. HINCKLEY

'De vrouw is Gods fijnste schepping. Pas toen de aarde was geschapen (…) en toen de man op aarde was geplaatst, werd de vrouw geschapen; en pas toen was het werk volledig en goed.

'Van alle scheppingen van de Almachtige is niets mooier en inspirerender dan een lieflijke dochter van God die deugdzaam leeft en begrijpt waarom ze dat doet, die haar lichaam als heilig en goddelijk eert en respecteert, die haar verstand verrijkt, die de horizon van haar begrip verruimt, en die haar geest met eeuwige waarheid voedt.' ('Our Responsibility to Our Young Women', *Ensign*, september 1988, blz. 11.)

'Leef naar het grote en indrukwekkende erfgoed dat God, onze Vader in de hemel, voor ons heeft voorbereid. Stijg boven het stof der aarde uit. Weet dat u een dochter van God bent, een kind met een goddelijk geboorterecht. Loop met uw hoofd opgeheven in de zon, weet dat u geliefd en gerespecteerd wordt, dat u een onderdeel van zijn koninkrijk bent, en dat u een groot werk moet verrichten dat niet aan anderen kan worden overgelaten.' ('Live Up to Your Inheritance', *Ensign*, november 1983, blz. 84.)

DEL PARSON: *ADAM EN EVA*

- *Waardoor zouden we kunnen vergeten dat we een dochter van God zijn?*
- *Hoe worden uw beslissingen beïnvloed door de kennis dat u een dochter van God, met goddelijk potentieel, bent? Wat doet die kennis met uw relatie tot God, uw gezin en anderen?* □

De Kindervriend

VOOR DE KINDEREN VAN DE KERK VAN JEZUS CHRISTUS VAN DE HEILIGEN DER LAATSTE DAGEN ▪ APRIL 2002

JEZUS DE CHRISTUS

Ouderling Robert D. Hales
van het Quorum der Twaalf Apostelen

Jezus Christus is een God; Hij is Jehova van het Oude Testament; Hij is de Heiland van het Nieuwe Testament.

Jezus Christus woonde in de hemel bij zijn Vader; ook wij woonden bij hen als geestkinderen van God, de Vader.

Jezus Christus stelde het eeuwige plan van zijn Vader voor, het plan waar wij allen deel van uitmaken. Wij zijn naar de aarde gekomen om gedurende een proeftijd getest te worden en in alle dingen tegenstelling te ervaren. Dankzij het eeuwige beginsel van de keuzevrijheid kunnen we kiezen voor de vrijheid en het eeuwige leven en eervol in Gods aanwezigheid terugkeren als wij rechtschapen leven; of voor gevangenschap en de geestelijke dood.

Jezus Christus is – onder de leiding van zijn Vader – de Schepper van alles op aarde.

Jezus Christus is op aarde geboren uit een sterfelijke moeder, Maria. Zijn Vader was de almachtige God.

Johannes de Doper heeft Jezus Christus gedoopt door onderdompeling, en de Heilige Geest heeft zich gemanifesteerd door 'als een duif op [Hem] neer [te] dalen'. En zijn Vader sprak: 'Gij zijt Mijn Zoon, de geliefde; in U heb Ik mijn welbehagen.'

Jezus heeft zijn kerk gesticht en twaalf apostelen gekozen, en tevens profeten, zeventigen en evangelisten (patriarchen).

De boodschap van Jezus Christus is uniek. Hij staat tussen ons en zijn Vader; Hij is de Middelaar. De hele mensheid zal door Hem en in Hem verlost worden.

Jezus Christus is de Verlosser, onze Heiland; alleen Hij had een sterfelijke moeder en een onsterfelijke Vader en kon de verzoening tot stand brengen en door zijn dood de hele mensheid verlossen. Dat heeft Hij uit eigen vrije wil en keuze gedaan.

Jezus Christus is herrezen en na zijn opstanding aan velen verschenen. Hij heeft ons geleerd hoe een herrezen mens eruitziet en ons verteld hoe we zijn voorbeeld kunnen navolgen en vooruitgang kunnen maken en als Hij worden.

Ter gelegenheid van de hemelvaart van Jezus Christus voor het oog van zijn discipelen werd de belofte meegegeven dat Hij op dezelfde wijze zou wederkomen.

Jezus Christus is met zijn Vader verschenen en heeft in deze laatste dagen door middel van Joseph Smith dezelfde organisatie hersteld die Hij gedurende zijn bediening had opgericht. Naast de Bijbel is het Boek van Mormon geopenbaard aan de wereld als een tweede getuige van zijn goddelijke roeping en bediening.

Jezus Christus leidt en begeleidt zijn kerk in deze tijd door middel van openbaring aan een profeet, zijn raadgevers in het Eerste Presidium en de Twaalf Apostelen – dezelfde organisatie die Hij opgericht heeft toen Hij hier op aarde leefde.

De uitnodiging van Jezus Christus 'Kom (. . .) volg Mij' is de opdracht die Hij ieder van ons gegeven heeft. (Zie Matteüs 19:21.) Hij is de Zoon, Jezus Christus. □

Uit een toespraak tijdens de algemene conferentie van april 1994.

Verrassingsactiviteit

Stacey A. Rasmussen

Op een ware gebeurtenis gebaseerd

'Wat moest jij meenemen?' vroeg Melissa aan Clara toen ze naar het huis van zuster Wilson liepen voor hun prestatiedag.

'Bloem', zei Clara. 'En wat moest jij meenemen?'

'Wat gist', zei Melissa.

'Ik vraag me af wat we vandaag gaan doen', ging Clara verder. 'Hannah neemt ook bloem mee. Zuster Wilson heeft er zo'n geheim van gemaakt.'

'Zeg dat wel', zei Melissa. 'Ze zei alleen maar dat veel mensen er zondag iets aan zouden hebben.'

De meisjes spraken nog over het geheim toen ze bij het huis van zuster Wilson aankwamen. Tina, Jenny en Susan waren er al. Toen Clara en Melissa gingen zitten, kwam Hannah binnen. Nu waren alle meisjes er, en ze hoopten dat ze snel te weten zouden komen wat het geheim was.

Zuster Wilson sprak het openingsgebed uit en vroeg of zij het grote offer van Jezus Christus goed zouden begrijpen. Ze bad ook dat het voedsel dat zij zouden klaarmaken, gezegend zou worden voor allen die ervan zouden eten.

Na het gebed gingen ze naar de keuken met hun ingrediënten.

'Even kijken,' zei zuster Wilson, 'wie zou er ook alweer gist meenemen?'

'Ik', zei Melissa.

'Goed', zei zuster Wilson. 'We zullen de gist in een schaaltje doen met wat warm water om het op te lossen. We zullen de andere droge ingrediënten in een grote kom doen. Wie heeft de bloem, de suiker en het zout meegenomen?'

'Ik', zeiden Clara, Hannah en Jenny tegelijk.

Terwijl ze bezig waren, kletsten en

ILLUSTRATOR: JULIE F. YOUNG

lachten de meisjes. Tijdens het geklets vroeg Clara: ‘Wat maken we eigenlijk en waarom zullen de leden van de kerk er iets aan hebben?’

‘Kan iemand het raden?’ vroeg zuster Wilson.

‘Maken we koekjes?’ vroeg Susan.

Zuster Wilson glimlachte. ‘We maken het brood dat aanstaande zondag voor het avondmaal gebruikt zal worden.’

Het gegiechel hield meteen op en de meisjes spraken eerbiediger. Ze waren dus niet alleen broodbakken aan het leren. Ze waren brood aan het maken voor een heilige verordening!

Toen de gist was opgelost, goot Susan de melk erbij die ze had meegenomen en Tina deed haar olie erbij. Toen deden de meisjes alle vloeibare en droge ingrediënten bij elkaar. Om de beurt mochten ze het deeg kneden, en toen werd er een doek overheen gelegd om het te laten rijzen. Ze vormden twee broden en toen ze het voor de tweede keer lieten rijzen, hadden ze een les over het avondmaal.

‘Kan iemand mij vertellen wat het brood en het water voorstellen?’ vroeg zuster Wilson.

‘Het vlees en het bloed van Jezus Christus’, antwoordde Melissa.

‘Dat klopt’, zei zuster Wilson. ‘Vlak voor zijn kruisiging kwam Jezus met zijn apostelen bij elkaar in een bovenkamer. Hij wist dat Hij zou sterven, en Hij wilde dat zijn apostelen Hem niet zouden vergeten en zijn leringen zouden gehoorzamen. Hij zegende het brood en brak het in stukjes. Hij gaf het aan zijn discipelen als herinnering aan zijn lichaam. Hij zegende de wijn en gaf het hun als herinnering aan zijn bloed.

‘Als wij aan het avondmaal deelnemen, vernieuwen we de verbonden die we bij onze doop hebben gesloten’, zei zuster Wilson. ‘Kan iemand mij vertellen wat we toen hebben beloofd?’

‘Ja hoor’, zei Melissa. ‘We hebben beloofd om zijn geboden te onderhouden.’

‘We hebben beloofd om aan Jezus Christus te denken’, zei Jenny.

‘Heel goed’, zei zuster Wilson. ‘We hebben ook beloofd om de naam van Jezus Christus op ons te nemen. Uit ons gedrag, alles wat we doen en zeggen, blijkt of we volgelingen van Christus zijn. De Heer heeft beloofd

dat we, als we zijn geboden onderhouden, altijd zijn Geest bij ons zullen hebben.

'Is er iets bijzonders dat we tijdens het avondmaal moeten doen?' vroeg zuster Wilson.

Hannah stak haar hand op. 'Mijn moeder zegt altijd dat we eerbiedig moeten zijn.'

'Dat is zo', zei zuster Wilson. 'En we moeten aan de verzoening denken en aan de verbonden die we hernieuwen. We moeten ook nadenken over manieren waarop we onszelf kunnen verbeteren en meer op Christus kunnen gaan lijken.'

De meisjes spraken over dingen die ze konden doen om christelijker te worden. Toen was het tijd om de broden in de oven te doen. Terwijl de broden gebakken werden, maakten de meisjes plannen voor hun volgende activiteiten.

Toen haalden ze de twee goudbruine broden uit de oven, en zuster Wilson zei: 'Als ze zijn afgekoeld, zal ik ze snijden. En dan geef ik ze aan bisschop Carmichael.'

Op zondag zaten de meisjes bij hun ouders in de avondmaalsdienst. Ze zongen eerbiedig de avondmaalslofzang terwijl de priesters het brood braken. Ze luisterden goed naar de priester die het brood zegende. En toen zij 'Amen' zeiden, meenden ze dat echt. Toen dienden de diakenen het brood rond. Toen Clara een stukje brood pakte, kreeg ze een dankbaar gevoel voor alles wat de Heiland voor haar had gedaan. Ze dacht na over het laatste avondmaal en wat Jezus zijn discipelen over het avondmaal had verteld. Ze dacht ook na hoe zij de geboden beter kon onderhouden.

Clara keek naar Melissa. Aan het gezicht van haar vriendin kon Clara zien dat Melissa ook een goed gevoel over het avondmaal had.

Na de dienst spraken de meisjes nog even met elkaar voordat ze naar huis gingen.

'Ik ben blij dat zuster Wilson ons het brood voor het avondmaal heeft laten maken', zei Jenny.

'Ik vind dat het avondmaal er extra bijzonder door werd', zei Tina.

'Dat kwam niet alleen door het brood', zei Melissa ernstig. 'Maar ook doordat we nadachten over het offer van Jezus Christus en de betekenis van het avondmaal.'

Clara glimlachte. 'Dat vond ik ook. Het kwam niet door het brood. Het kwam door de Heiland.' □

Als we aan het avondmaal deelnemen, beloven we dat we:

- De naam van Jezus Christus op ons nemen.
- Hem altijd indachtig zullen zijn.
- Zijn geboden zullen onderhouden.

(Zie LV 20:77, 79.)

DEL PARSON, CHRISTUS GEEFT ZIJN APOSTELEN HET AVONDMAAL

Toen en nu

Richard Latta

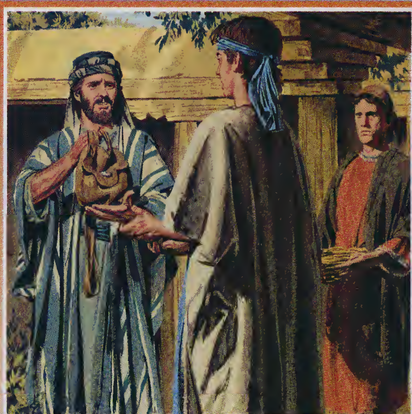
Heb je je ooit afgevraagd hoe het zou zijn geweest om in de tijd van het Oude Testament te leven? Veel dingen waren niet veel anders dan nu. Gezinnen waren toen bijvoorbeeld ook belangrijk, net als nu. De mensen kwamen bij elkaar om het evangelie van Jezus Christus te horen, net als wij.

In dit spel stelt de ene speler het Oude Testament voor (toen); en de andere speler stelt onze tijd voor (nu). Iedere speler heeft drie kleine pionnen nodig, zoals knopen, munten of bonen. Laat de speler van 'toen' zijn of haar pionnen op de drie cirkels aan de linkerkant, met de symbolen uit het Oude Testament, zetten. Laat de speler van 'nu' hetzelfde doen op de drie cirkels met de symbolen uit onze tijd. Iedere beurt mag een speler zijn of haar pionnen één cirkel verplaatsen. De spelers mogen niet over een andere pion heen springen om een lege cirkel te bereiken, maar moeten wachten totdat er een cirkel vrijkomt. De pionnen mogen in iedere richting langs de lijn verplaatst worden. De eerste speler die alle drie pionnen op de plaats heeft waar de andere speler is begonnen, wint het spel. □

VERHALEN UIT HET NIEUWE TESTAMENT

DE VERLOREN ZOON

De derde gelijkenis

ILLUSTRATOR: PAUL MANN

Een man had twee zoons. Iedere zoon zou wat geld krijgen als hun vader overleed. Maar de jongste zoon wilde niet op de dood van zijn vader wachten. Hij wilde zijn deel van het geld onmiddellijk hebben. De vader gaf het hem.

Lucas 15:11–12

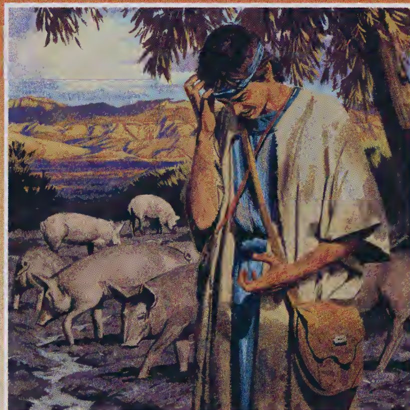
De zoon nam het geld en ging van huis. Hij ging naar een ander land, waar hij al het geld uitgaf. En hij zondigde steeds.

Lucas 15:13

Uiteindelijk had hij geen geld meer om eten te kopen. Ziek van de honger vroeg hij een man om hulp. De man zei dat hij zijn varkens mocht hoeden.

Lucas 15:14–15

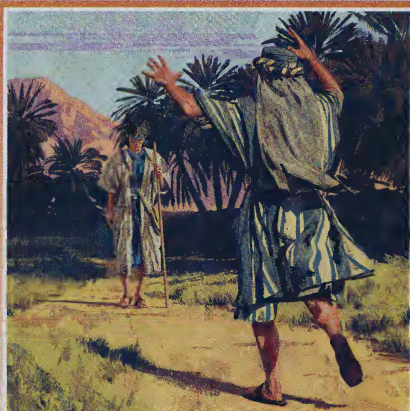
De jongen had zo'n honger dat hij het voedsel van de varkens wilde eten. Hij besefte dat de dienstknechten in het huis van zijn vader beter te eten kregen dan hij. Toen besloot hij zich te bekeren en te vragen of hij bij zijn vader thuis dienstknecht mocht worden.

Lucas 15:15–19

Toen hij vlakbij huis was gekomen, zag zijn vader hem aankomen.

Lucas 15:20

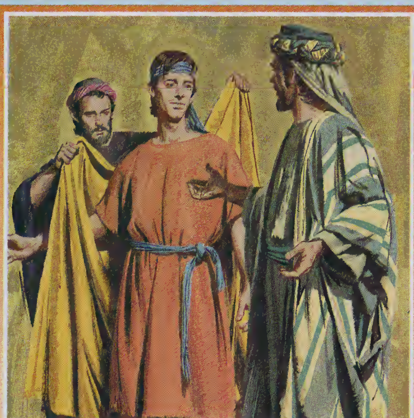
De vader rende zijn zoon tegemoet, sloeg zijn armen om hem heen en kuste hem.

Lucas 15:20

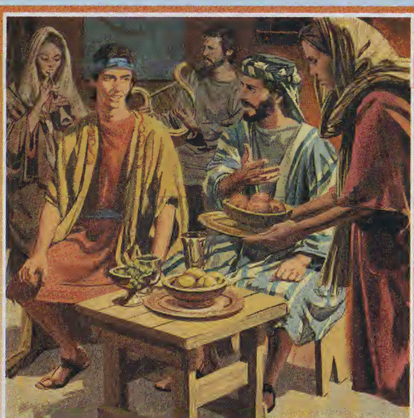
De zoon vertelde zijn vader dat hij had gezondigd.

Lucas 15:21

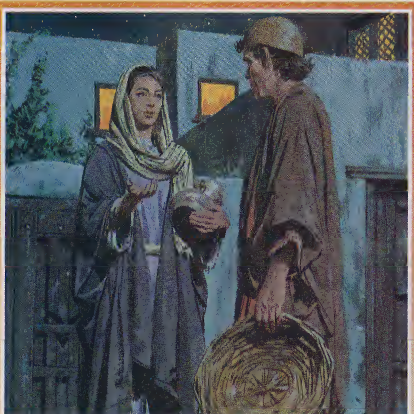
De vader liet een dienstknecht de beste kleren voor zijn zoon uitzoeken. De dienstknecht gaf de zoon ook schoenen en een ring om zijn vinger.

Lucas 15:22

Vervolgens liet de vader een dienstknecht een feestmaal voor zijn zoon bereiden. Hij wilde met iedereen vieren dat zijn zoon was thuisgekomen. De zoon die had gezondigd, had zich nu bekeerd.

Lucas 15:23–24

De oudste zoon was intussen in het veld aan het werk geweest. Toen hij thuiskwam, hoorde hij muziek en dans. Een dienstknecht vertelde hem dat de jongste zoon was thuisgekomen en dat hun vader dat met iedereen wilde vieren.

Lucas 15:25–27

De oudste zoon was boos en wilde het huis niet ingaan. Zijn vader kwam naar buiten om met hem te praten.

Lucas 15:28

De vader zei dat de oudste zoon altijd bij hem was gebleven en van al het goede had genoten. En dat alles wat de vader nu had van de oudste zoon zou zijn. Maar zijn jongere broer was weggeweest. En omdat hij thuis was gekomen, was het goed om dat te vieren. Zijn jongste zoon had gezondigd, maar had zich bekeerd.

Lucas 15:31–32

Jezus sloot zijn verhaal af. Hij had de Farizeeën drie gelijkenissen gegeven om duidelijk te maken waarom hij met zondaars sprak. De Heiland wilde de Farizeeën laten weten hoeveel onze hemelse Vader van *iedereen* houdt. Hij houdt van de mensen die gehoorzaam zijn. Maar Hij houdt ook van de zondaars. Hij wil dat de zondaars zich bekeren zodat zij bij Hem terug kunnen keren.

Johannes 3:16–17

Uw tempel mooi en heilig

Eerbiedig ♩ = 76–88

F C Dm G C Dm

mp

1. Uw tem - pel baadt in he - mels licht; ik vind dat toch zo'n
(2. Uw) tem - pel staat ma - jes - tu - eus. Hij maakt mij blij en

E7 Am Dm Em Am Dm G

mooi ge - zicht! Het doel waar ik mij steeds op richt: uw tem - pel mooi en hei - lig. Uw
se - ri - eus, hij leidt mij tot een goe - de keus, uw tem - pel mooi en hei - lig. Ik

p langzamer *mp*

C Dm E7 Am Dm

a tempo

Geest is daar zo heel dicht - bij; uw ze - gens ma - ken mij zo blij. Uw huis be - te - kent
wil daar trou - wen, on - be - smet, ver - bon - den slui - ten naar uw wet, dat zeg ik vaak in

Em Am 1. Dm G C F C Dm G

p langzamer *a tempo*

veel voor mij, uw tem - pel mooi en hei - lig. 2. Uw
mijn ge - bed. Uw

2. Dm Em Am Dm G7 C F Dm C

langzamer

tem - pel mooi en hei - lig, uw tem - pel mooi en hei - lig.

Tekst: naar Marvin K. Gardner (1952–)
Muziek: Vanja Y. Watkins (1938–)

Psalmen 138:2
Leer en Verbonden 109:13–16

PARTICIPATIEPERIODE

DE GROOTSTE GAVE

Vicki F. Matsumori

'En indien gij mijn geboden onderhoudt, en tot het einde toe volhardt, zult gij het eeuwige leven hebben, welke gave de grootste van alle gaven Gods is' (LV 14:7).

Isaak en Rebekka gingen in het verbond trouwen. In het verbond trouwen, houdt in dat ze met het heilig priesterschap worden verzegeld en dat ze voor eeuwig bij elkaar horen. Isaak en Rebekka wisten dat als ze in het verbond trouwden en rechtschapen leefden, ze veel prachtige zegeningen zouden ontvangen.

Isaak en Rebekka lijken veel op de mannen en vrouwen die jullie kennen, die in het verbond trouwen door zich in de tempel te laten verzegelen. Het verschil is dat Isaak en Rebekka in de tijd van het Oude Testament leefden, en elkaar niet kenden totdat ze zich verloofden.

Isaaks vader, Abraham, wist hoe belangrijk het voor Isaak was om in het verbond te trouwen. Daarom stuurde Abraham zijn dienstknecht op pad om een vrouw te zoeken met dezelfde geloofsovertuiging als Isaak, iemand die door God was uitgekozen om met Isaak te trouwen. De Heer hielp Abrahams dienstknecht en hij vond Rebekka. Ze zei dat ze met Isaak wilde trouwen. (Zie Genesis 24.)

Als je in het verbond trouwt, belooft de Heer je de zegeningen van Abraham, Isaak en Jakob. (Zie Genesis 22:17–18.) Een van die zegeningen is dat jij en je familie door de macht van het priesterschap voor eeuwig aan elkaar verzegeld kunnen worden.

Als je opgroeit en naar de tempel gaat, zul je meer te weten komen over de zegeningen van het eeuwig heil en het grote plan van geluk. Dan zul je verbonden sluiten. Als je je verbonden naleeft, zal onze hemelse Vader je zegenen met 'de grootste van alle gaven Gods', het eeuwige leven. (LV 14:7).

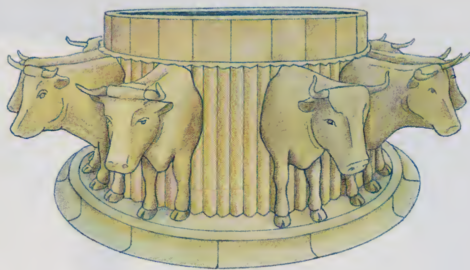
Instructies

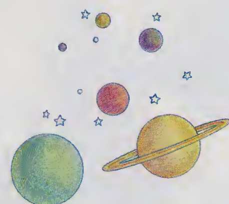
Haal bladzijde 15 uit het tijdschrift en knip langs de stippellijnen. Zet de puzzel in elkaar. Draai de puzzel om en zet de puzzel opnieuw in elkaar. In de tempel leren we hoe we de vele onderdelen van het evangelie in elkaar kunnen zetten om de verhoging te ontvangen.

Ideeën voor de participatieperiode

1. Laat vier volwassenen iets vertellen over profeten die in de tempel openbaring hebben ontvangen. Laat hen uitleggen wat er werd geopenbaard en hoe het in de volgende gevallen werd geopenbaard: (1) Samuël — 1 Samuël 3:1–20; (2) Joseph Smith — LV 110, 137; (3) Spencer W. Kimball — Officiële verklaring 2; (4) Lorenzo Snow — Jeugdwerk 1 (lesboek), les 26. Zeg met nadruk dat de tempel het huis van God is en dat wij daar openbaring voor onszelf kunnen ontvangen. Knip verschillende kopieën van het negende geloofsartikel in afzonderlijke woorden. Deel de kinderen op in groepjes van ongeveer vijf. Laat iedere groep de woorden in de juiste volgorde leggen terwijl u het geloofsartikel voorleest. Als alle groepen daarmee klaar is, laat u hen het artikel samen met u opzeggen totdat ze het uit het hoofd kennen.

2. Lees Johannes 14:26. Leg een aantal manieren uit waarop de Heilige Geest een openbaring kan geven of ons aan iets kan helpen herinneren. Leg uit dat we in de tempel en op andere plaatsen openbaring voor onszelf kunnen ontvangen door gebed, schriftstudie en gehoorzaamheid aan de geboden. Laat vier eenvoudige platen zien van: (1) de natuur, (2) een gevangenis, (3) een berg en (4) een kamer in een huis. Deel de kinderen op in vier groepen en laat de groepen om de beurt naar een plaat gaan. Laat volwassenen iets over de volgende openbaringen vertellen: in de natuur — Enos (zie Enos 1:1–5), Joseph Smith (zie Geschiedenis van Joseph Smith 1:14–19), of Mary Fielding Smith (zie Jeugdwerk 5 *[lesboek], les 42); gevangenis — Joseph Smith (zie LV 122); berg — Mozes (zie Exodus 3:1–6; 24:12–25:8); kamer — Joseph F. Smith (zie LV 138), Lehi (zie 1 Nephi 1:5–8), of Maria (zie Lucas 1:26–38). Zing liedjes of lofzangen als de kinderen van de ene naar de andere plaat lopen.* □

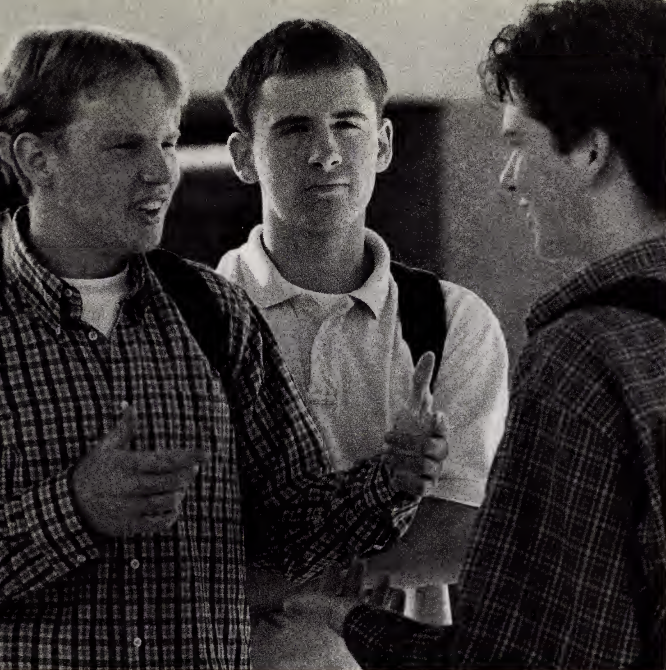

ILLUSTRATOR: BETH WHITTAKER

VRAAG EN ANTWOORD

Wat kan ik doen als ik op school grove taal hoor?

De antwoorden gelden als leidraad en niet als officiële uitspraak over leerstellingen van de kerk.

LIAHONA'S ANTWOORD

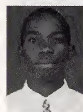
Je reactie op ongepaste taal zal niet in elke situatie hetzelfde zijn. Je moet rekening houden met de mensen die ongepaste taal gebruiken, je band met hen en zelfs met wat er gezegd wordt.

Er zijn veel soorten ongepaste taal, waaronder roddel, sarcasme, liegen, vulgaire verhalen en vloeken. Soms, als je onder vrienden bent, is een vriendelijke opmerking al voldoende. En soms, als de desbetreffende persoon een volslagen vreemde is, kun je je verplicht voelen er duidelijk iets van te zeggen, vooral als hij of zij iets wreeds of onwaars zegt over iemand anders, of de naam van de Heer ijdel gebruikt.

FOTOGRAAF: WELDEN C. ANDERSEN

ANTWOORDEN VAN LEZERS

Op school trok ik me vaak ergens terug waar ik me beter op de dingen van God en op mijn schoolwerk kon richten. Meestal leent de bibliotheek zich het beste als wijkplaats. Vergeet niet dat je God niet kunt behagen zonder Satan overstuur te maken.

Lorenzo Nii Ashie Myers, Wijk Cape Coast 2, Ring Cape Coast (Ghana)

Ik geef kinderen van twaalf tot zestien les en ik moet bijna elke dag gevloek aanhoren. Mijn eigen leerlingen respecteren mijn mening meestal wel. Als er een vloek uit hun mond valt, bieden ze meestal meteen hun excuses aan.

Ik leer ze vanaf het begin dat ze anderen moeten respecteren. Ik wijs erop dat ze moeten nadenken over wat ze feitelijk zeggen en of ze dat echt menen of echt willen zeggen.

Hans Roth, Wijk Wettingen, Ring Zürich (Zwitserland)

Mijn vriendinnen vertelden in de pauze altijd vulgaire verhalen. Eerst liep ik gewoon weg, maar toen besloot ik openhartiger te zijn. Ik zei tegen ze dat ze over veel goede zaken konden denken en praten. Ik heb uitgelegd dat ik mijn geest niet wilde vullen met nutteloze zaken.

Mijn verzoek om ermee op te houden hebben ze allemaal genegeerd — behalve mijn vriendin Ivette. Als

'Mijd alle kwaad in wat je zegt'

Mijd alle kwaad in wat je zegt. Gebruik de naam van de Heer niet ijdel. (...) Het is geen teken van mannelijkheid [of vrouwelijkheid] om de naam van de Almachtige of van zijn geliefde Zoon achteloos en zomaar te gebruiken, zoals velen geneigd zijn te doen.

'Kies je vrienden met zorg uit. Zij zijn het die je de ene of de andere richting uit zullen sturen. Iedereen wil vrienden hebben. Iedereen heeft vrienden nodig. Niemand wil het zonder doen. Maar verlies nooit uit het oog dat het je vrienden zijn die je zullen leiden op de paden die je zult volgen.

'Hoewel je alle mensen vriendelijk behoort te behandelen, zul je met grote zorg moeten kiezen wie je dicht om je heen wilt hebben. Zij zijn degenen op wie je kunt terugvallen in situaties waarin je misschien heen en weer geslingerd wordt tussen keuzen, en jij kunt op jouw beurt hen misschien redden.'

— President Gordon B. Hinckley ('Advies en een gebed van een profeet voor de jongeren', *Liahona*, april 2001, blz. 30–41.)

Maar als je de scholieren die aanstootgevende taal gebruiken niet goed kent en jij probeert hun gedrag te veranderen door er iets van te zeggen, zouden ze je arrogant kunnen vinden. Die benadering kan elke mogelijkheid om een band met ze op te bouwen, verknoeien — dus ook de kans om ze iets over het evangelie te vertellen. In die omstandigheden is het misschien het beste om weg te lopen en te proberen het goede voorbeeld te geven zonder je oordeel te geven.

Maar als ze je vrienden, vriendinnen of klasgenoten zijn die je tamelijk goed kent, kun je tactvol zeggen dat hun gesprek aanstootgevend is. Die benadering kan ertoe leiden dat ze jou naar je normen vragen.

In de meeste gevallen zal de manier waarop jij je gevoelens uit, van grote invloed zijn op de manier waarop ze worden ontvangen. Toen president Spencer W. Kimball (1895–1985) eens in het ziekenhuis lag 'werd hij door een jonge verpleger door de hal naar de operatiekamer gereden. De jongeman kwam per ongeluk met zijn vinger tussen de metalen deurpost en de metalen ombouw van het bed waarop de profeet, al half onder verdoving, lag. Toen dat ongelukje gebeurde, maakte de jongeman door de pijn (...) ijdel gebruik van de naam van de Heiland. De profeet bewoog zich, opende zijn ogen en bereispte de verpleger vriendelijk: "Jongeman, zeg dat niet; Hij is mijn beste vriend!"' (Robert E. Wells, 'Be a Friend, a Servant, a Son of the Savior', *Ensign*, november 1982, blz. 69.) Hoe kan iemand zich beledigd voelen door zo'n berisping?

De meest bruikbare raad is misschien dat je moet vragen om de leiding van de Geest. Bid erover hoe je met ongepaste taal moet omgaan. Maar wees bereid te gehoorzamen. Soms is het goede antwoord niet het gemakkelijke antwoord of het antwoord dat je wilt krijgen. □

Jij kunt ook een bijdrage leven aan VRAAG EN ANTWOORD *door de onderstaande vraag te beantwoorden. Stuur je reactie alsjeblieft vóór 1 april 2002 in. Stuur hem naar* QUESTIONS AND ANSWERS 04/02, *Liahona*, Floor 24, 50 East North Temple Street, Salt Lake City, UT 84150-3223, USA; *of e-mail naar* CUR-Liahona-IMag@ldschurch.org. *Je kunt je antwoord typen of duidelijk schrijven in je eigen taal. Je antwoord komt alleen voor publicatie in aanmerking als je je volledige naam, leeftijd, adres en wijk/ring (of gemeente/district) vermeldt. Stuur zo mogelijk een foto van jezelf mee; de foto wordt niet teruggestuurd. Er zal een representatieve keuze uit de antwoorden worden gepubliceerd.*

VRAAG: *Mijn vrienden kunnen maar moeilijk begrijpen waarom ik de wet van kuisheid naleef. Wat kan ik zeggen waardoor zij de leringen van de Heer over dit gevoelige onderwerp begrijpen?*

anderen ongepaste opmerkingen maakten, zei zij altijd: 'Doe dat ergens anders.' Soms ging ze met me mee. Later heeft ze met de zendelingen gesproken.

Suamny Milagros Cedano de Franco, Gemeente Villa Canales, Ring Villa Hermosa Guatemala-Stad (Guatemala)

Eens, tijdens een studiebijeenkomst, kon ik mijn mond niet houden. Ik vroeg vriendelijk of mijn klasgenoten een ander onderwerp konden aansnijden. Toen ze weigerden, ben ik weggegaan. Dat moest ik in elke pauze. Later toonden ze wat consideratie en zelfs wat belangstelling. Ik vertelde hun wat de kerk voor me betekent. Nu bespreken mijn klasgenoten geen ongepaste onderwerpen meer waar ik bij ben.

Berendina Jantje Wachtmeester, Wijk Apeldoorn, Ring Apeldoorn (Nederland)

Toen de profeet Joseph Smith in de gevangenis zat en moest aanhoren hoe de bewakers over vreselijke zaken spraken, sprak hij met zulke kracht dat die mannen hem vergeving vroegen. Hij had de moed om het goede te doen.

Giuliana Oliveira Giustiana, Wijk Barão Geraldo, Ring Castelo Campinas (Brazilië)

We moeten liefdevol zijn en met onze vrienden over de leringen van het evangelie praten. Daardoor kunnen we hun gedachten van ongepaste dingen afleiden.

Pouono Lameko, Wijk Fasitoo Uta, Ring Faleasi'u Upolu (Samoa)

Onze schooljaren bieden prachtige kansen om het licht van ons voorbeeld te laten schijnen. (Zie Matteüs 5:16.) Als onze vrienden, vriendinnen en klasgenoten vulgaire praat verkopen, kunnen we het gesprek zachtjes een andere wending geven. Sommigen zullen misschien met onze geloofsovertuiging de spot drijven, maar anderen zijn misschien op zoek naar een voorbeeld dat ze kunnen volgen.
Federico Malara, Gemeente Alessandra, District Vercelli (Italië)

We kunnen onze klasgenoten vragen om over iets anders te praten. Als ze dat niet doen, kunnen we weglopen en op zoek gaan naar mensen die over opbouwende zaken willen praten. Het is voor ons belangrijker om ons aan de normen van het evangelie te houden dan om veel vrienden of vriendinnen op school te hebben.

Caterina Trujillo, Wijk Coconut Creek, Ring Pompano Beach (Florida)

Als mensen over ongepaste zaken praten, vraag ik me af wat Jezus Christus zou willen dat ik deed. Dan geef ik hun mijn getuigenis over de zegeningen die je krijgt als je het evangelie naleeft. Ik weet dat we gezegend worden als we ons niet schamen voor het evangelie van Jezus Christus.

Sery Jean Claude Appolinaire, Wijk Toit Rouge, Ring Abidjan (Ivoorkust)

De middelbare school was moeilijk voor me vanwege de taal en het gedrag van mijn klasgenoten. Vaak ging ik naar de hal zodat ik niet naar hun ongepaste gesprekken hoefde luisteren. Ik heb gevast en mijn hemelse Vader gevraagd hun hart te raken zodat mijn kasgenoten me zouden respecteren. En op den duur is dat ook gebeurd. Als iemand over ongepaste zaken wilde praten, zeiden mijn vriendinnen: 'Hee, Jezabel staat erbij.' Ze begonnen mijn normen te respecteren, en ik heb aan twee van hen een boek-van-mormon kunnen geven.

Jezabel Dana Álvarez, Wijk Mayoraz, Ring Santa Fe-Noord (Argentinië)

De profeet heeft ons aangeraden ons niet op te stellen alsof we heiliger zijn dan mensen van een ander geloof. In de meeste gesprekken komen positieve aspecten aan de orde waarop we kunnen voortborduren en waardoor we over de waarheid van het evangelie kunnen vertellen.

Kenny Richard Ojulari, Gemeente Ademulegun, Zendingsgebied Lagos (Nigeria) □

Meer dan

Peter B. Gardner

Ik zat op een zaterdag in de woonkamer. Mijn Schriften had ik open bij afdeling 20 van de Leer en Verbonden. Terwijl ik langzaam de avondmaalsgebeden in de verzen 77 en 79 doorlas, onderstreepte ik woorden waarvan de uitspraak moeilijk zou kunnen zijn — *heiligen, gedachtenis, indachtig.*

Ik was een van de oudere priesters in de wijk, en het uitspreken van deze gebeden ging bijna vanzelf. Ik probeerde de woorden altijd langzaam en duidelijk uit te spreken om tijdens het avondmaal een eerbiedige geest te handhaven. Maar toen onze quorumadviseur priesters me vroeg om Matt, ons nieuwste quorumlid, te helpen zich voor te bereiden om de eerste keer het avondmaal te zegenen, vroeg ik me af of hij het gebed wel tot een goed einde zou brengen.

Ik kende Matt al sinds ons gezin naast hen kwam wonen. Ik was toen negen. Matt leed aan het syndroom van Down, was ongeveer net zo oud als ik, en we werden vrienden. We werden ouder, en ik was opgetogen toen Matt het Aäronisch priesterschap ontving, meespeelde in basketbalteams van de kerk en meedeed met scouting en andere

woorden

activiteiten. Maar omdat Matt moeite had met het uitspreken van woorden, vroeg ik me af of hij in staat zou zijn om deze priesterschapstaak te vervullen.

Toen Matt bij me thuis kwam om de gebeden met me te oefenen, had hij een brede glimlach op zijn gezicht.

'Raad eens, Peter', zei hij enthousiast. 'Mijn broer komt volgende week thuis. Ik ben zo blij.'

'Dat is geweldig, Matt', zei ik. Ik besefte dat hij voor het eerst het avondmaal zou zegenen in dezelfde dienst waarin zijn broer verslag zou uitbrengen van zijn zending. Zijn hele familie zou er zijn. Ik wist dat dit voor Matt en zijn familie een belangrijke dag zou zijn, en ik wilde dat alles goed zou verlopen.

Terwijl we ons door de woorden van de gebeden heen worstelden, raakte ik onder de indruk van Matts vastbeslotenheid om te leren hoe hij deze taak in het priesterschap moest vervullen. We lazen de gebeden een aantal keren door en concentreerden ons op de woorden die ik had onderstreept. Toen we ophielden, had Matt behoorlijk vooruitgang gemaakt en kon hij beide gebeden lezen. Toch vroeg ik me af of degenen die hem niet goed kenden, de woorden zouden kunnen verstaan.

Een week later had ik, toen we samen aan de avondmaalstafel zaten een onrustig gevoel in mijn maag. Leden van Matts directe en andere familie keken naar hem vanaf hun plaats voorin de kapel. Ze keken opgetogen, bemoedigend. Matt glimlachte naar ze en leek lang niet zo nerveus als ik. We hadden de vorige dag de gebeden weer geoefend, en ik had uitgelegd hoe het brood gebroken werd en hoe je de schalen aan de diakenen moest geven. Het leek of hij alles begreep, maar ik maakte me zorgen dat ik iets vergeten was, of dat hij zich de bijzonderheden niet zou herinneren.

Toen het moment voor de avondmaalslofzang aanbrak, stonden we op om het brood te breken. Matt brak het plechtig in stukjes en verdeelde ze over de schaal. Hij hield mij in de gaten zodat hij wist wanneer hij moest gaan zitten.

'Nu moet je knielen', fluisterde ik Matt toe toen de lofzang beëindigd was. We knielden, en toen las Matt zorgvuldig en vastberaden elk woord van de zegen over het brood op. Ondanks onze inspanningen besefte ik terwijl hij ze uitsprak, dat de meesten in de kapel hem niet zouden verstaan. En toch, toen Matt het gebed oplas, voelde ik de Geest over me komen die getuigde van het belang van deze heilige verordening. Toen Matt uitgesproken was, stonden we op en gaven de schalen aan de diakenen die ermee rondgingen.

Toen we weer waren gaan zitten, liet ik mijn blik over de zaal gaan — het zat er vol met Matts familie en vrienden in de wijk. Ik zag tranen in de ogen van velen toen ze die zondag van het avondmaal namen. Ik besefte dat de woorden weliswaar niet voor iedereen duidelijk waren, maar dat iedereen de Geest had gevoeld en ontroerd was door Matts verlangen om te dienen.

Matt is nu ouderling en vindt steeds manieren om anderen te helpen. Hij dirigeert de muziek en kiest iemand die het gebed uitspreekt tijdens de opening van de priesterschapsvergadering, hij is assistent-scoutleider en ringzendeling geweest en gaat regelmatig naar de tempel.

Altijd als ik de Leer en Verbonden opsla bij afdeling 20, denk ik aan Matts vastbeslotenheid om te dienen, ondanks zijn handicap. Matts voorbeeld van dienstbetoon aan de Heiland is voor mij en vele anderen een hulpmiddel geweest om te doen wat in de avondmaalsgebeden staat — en 'Hem altijd te indachtig te zijn' (LV 20:77). □

Peter B. Gardner is lid van de wijk Lakeview 1 in de ring Lakeview, Orem (Utah).

ILLUSTRATOR: SAM LAWLOR

'ALS OVERWINNAAR UIT DE STRIJD KOMEN'

Met een verwijzing naar het bijbelse verhaal over David en Goliat waarschuwt president Gordon B. Hinckley dat we in ons leven allemaal met Goliats te maken zullen krijgen. Die reuzen kunnen komen in de vorm van het toenemende kwaad in de wereld, of het kunnen zuiver persoonlijke uitdagingen en moeilijkheden zijn. Maar net als David staan we niet alleen als we met de beproevingen van het sterfelijk leven te maken krijgen. God is barmhartig, en als we net als David geloof in Hem hebben, zal Hij zijn zegeningen over ons uitstorten. ❦ Wat we ook proberen te overwinnen, we kunnen — zoals uit de volgende verhalen blijkt — vragen om hulp van de Heer. 'We zijn kinderen van God', schrijft president Hinckley. 'We hebben zijn macht om ons te helpen. We hebben het recht om God om bescherming te vragen. (...) Sta pal en houd stand, dan zult u als overwinnaar uit de strijd komen. Met het verstrijken der jaren, zult u tevreden terugkijken op de veldslagen die u gewonnen hebt.' (Zie bladzijde 5 in deze uitgave.)

Met of zonder piranha's

Ramiro Ruiz Ceja

Tijdens mijn zending in het zendingsgebied Cochabamba (Bolivia) kregen mijn collega en ik opdracht om in Villamontes te gaan werken. (Nu maakt het deel uit van het zendingsgebied Santa Cruz.) Dat afgelegen dorp ligt in de zuidoosthoek van Bolivia. De dichtstbijzijnde stad ligt negentig kilometer verderop. Omdat ze in Villamontes geen doopvont hadden, doopten we in een rivier daar in de buurt, de Pilcomayo.

Ons werk had enig succes en we hadden aardig wat mensen in de rivier gedoopt. Het leek een goede plaats, totdat we geruchten hoorden over piranha's. Tot je middel in het water staan en dan door vleesetende vissen geteisterd worden, klonk ons niet aanlokkelijk in de oren, maar we hadden geen andere plaats om die belangrijke verordeningen te verrichten. We negeerden de geruchten totdat een lid van de kerk echt zo'n vis ving en aan ons liet zien. We schrokken van de scherpe tanden van de piranha. Toch moest het werk van de Heer doorgaan en we vertrouwden erop dat Hij ons zou beschermen.

Bij de volgende doop hadden we zijn bescherming nodig omdat de rivier door de regenbuien van het seizoen tot verraderlijke hoogten was gestegen. Hij slibde dicht met

Het werk van de Heer moest doorgaan, en we vertrouwden erop dat Hij ons zou beschermen als we mensen doopten in de Pilcomayo.

LINKS: ILLUSTRATOR: SAM LAWLOR; ANDERE ILLUSTRATIES VAN BRIAN CALL

boomstronken, stokken en wrakhout. We waren ervan overtuigd dat we een andere plaats moesten zoeken om te dopen.

Na dagenlang zoeken besloten we uiteindelijk iemand te dopen in de watertank van een van de leden. Die tank was zo klein dat we ons afvroegen of er wel twee personen in zouden passen. Maar de bekeerling en de priesterschapsdrager klommen erin, en de bekeerling werd gedoopt door onderdompeling.

De week daarop hadden we weer een doop, maar de watertank stond niet meer tot onze beschikking. Dus doopten we in een kleine, cementen badkuip. Weer stapten de bekeerling en de priesterschapsdrager in de kleine, geïmproviseerde doopvont. De jongen die zich liet dopen, moest knielen om ondergedompeld te kunnen worden.

Na die doop begonnen we te denken waar we in de toekomst konden dopen. Het was een dringend probleem, want de volgende zondag zouden zich drie mensen laten dopen. Gelukkig werd er een districtsconferentie gehouden in Yacuiba, en het kerkgebouw daar had een doopvont. Daar reisden we heen voor de doopdienst.

Tijdens de dienst vertelde onze zendingspresident ons dat Villamontes wegens de groei van de kerk in dat dorpje, een doopvont zou krijgen. We waren dolblij.

Door onze ervaringen in Villamontes hebben we geleerd dat de Heer, als wij hard werken, altijd zorgt dat we op de een of andere manier kunnen volbrengen wat Hij gevraagd heeft. Het werk van de Heer zal altijd voortgaan, met of zonder piranha's.

Ramiro Ruiz Ceja is lid van de wijk College 44 in de ring Ricks College 3.

Iets wat ik moest doen

Thaiz Martins Leal

Op een avond in november 1999, toen we klaar waren met onze gezinsavond en we naar bed gingen, zei mijn moeder: 'Denk eraan dat het komende zondag vastenzondag is. Oké?'

Ik vroeg of we als gezin voor een bepaald doel gingen vasten.

'Dat weet ik nog niet', antwoordde ze.

Plotseling kreeg ik het gevoel dat ik moest vasten en bidden ter voorbereiding op het ontvangen van mijn patriarchale zegen.

Om tien uur kon ik nog niet slapen en daarom ging ik naar de kamer van mijn ouders. Ik had het gevoel dat ik die avond iets moest doen. Mijn moeder zei dat ik een tijdje moest gaan lezen en dan zou ze later mijn licht uitdoen. Ik ging terug naar mijn kamer, pakte een schoolboek en begon te lezen. Ik vond wat informatie voor een opdracht die ik de volgende dag moest inleveren. Het was informatie die ik niet in mijn andere boeken had gevonden.

Toen ik de opdracht af had, was het ongeveer elf uur. Ik legde het boek met de opdracht op mijn bureau en ging naar bed. Maar ondanks dat mijn lichaam en geest moe waren, voelde ik mij onrustig. Ik tilde mijn hoofd een beetje op en merkte dat de eerste, gekreukelde bladzijde van een boodschap van het Eerste Presidium uit een stapel boeken stak. Ik pakte *A Liahona* van november 1995 en begon te lezen: 'De Heer dienen en de duivel weerstaan' van president James E. Faust, tweede raadgever in het Eerste Presidium. Het laatste deel van de boodschap had als opschrift: 'Vasten en bidden'.

Toen ik het artikel uit had, deed ik mezelf de belofte dat ik over mijn patriarchale zegen zou bidden en ervoor zou vasten. Toen legde ik het tijdschrift op het bureau en probeerde weer in slaap te komen — het mocht niet baten. Dus pakte ik *A Liahona* weer en sloeg de bladzijde om. 'Mijn wonder' was de titel van het volgende artikel. Ik was ontroerd toen ik me realiseerde dat dit artikel ging over de ervaring van een jongevrouw die haar patriarchale zegen had ontvangen. Ze zei dat we moeten bidden en vasten om ons geestelijk op een patriarchale zegen voor te bereiden.

Ik had al met mijn bisschop over mijn zegen gesproken, en hij vond dat ik moest wachten. Toen ik de boodschap van die jongevrouw had gelezen, begreep ik waarom hij dat gezegd had. Ik had er niet voor gevast en er zelfs niet over gebeden. Toen ik het artikel uit had, knielde ik en bad ik vurig tot mijn hemelse

Vader. Voor het eerst in mijn leven voelde ik de aanwezigheid van de Heilige Geest. Na dat gebed legde ik het tijdschrift weg en kon ik slapen.

De hele week bad en wachtte ik vol verlangen. Ik vastte op zondag, en ik ging met de bisschop praten. Toen hij naar mijn ervaringen geluisterd had, zei hij: 'Ik denk dat je klaar bent voor je patriarchale zegen.' Het maakte me heel gelukkig dat ik wist dat de Heer me iets wilde leren over vasten en bidden — en dat ik me geestelijk op mijn zegen voorbereidde.

Ik weet dat de Heer van ons houdt. Hij geeft ons onze patriarchale zegen om ons te leiden.

Thaiz Martins Leal is lid van de wijk Portão in de ring Portão Curitiba (Brazilië).

Hij hielp ons overnieuw beginnen

Gemma Omandac Taying

Op 5 februari 1995 liet ik mij in General Santos (Filipijnen) dopen, samen met al mijn huisgenoten. Op dat moment ging ik naar de onderbouw van het voortgezet onderwijs, en ik had een goed leven. Mijn ouders gaven me veel mooie spullen, en ik ging naar een particuliere school. Mijn vader werkte op een ananasplantage, en mijn moeder beheerde ons kettingzaagbedrijfje.

We waren thuis met zijn zevenen. We gingen 's zondags allemaal naar de kerk, en woonden andere kerkactiviteiten bij. Hoewel we ver van de kerk af woonden, gingen we naar alle zondagsdiensten en andere activiteiten.

Een van de omgezaagde kokospalmen viel op een bijzonder dure jeep. De eigenaar van de jeep was erg boos en eiste volledige vergoeding, maar zoveel geld hadden we niet.

Op een dag nam mijn vader vrij om mijn moeder te helpen met haar werk; zij moest met mijn broer, zus en mij mee naar school om het schoolgeld te betalen. Die dag liet iemand onze kettingzaagmedewerker enkele kokospalmen omzagen. Mijn vader zou toezicht houden op de operatie.

Terwijl wij op school zaten, viel een van de omgezaagde kokospalmen op een bijzonder dure jeep. Mijn moeder ging snel naar de plek des onheils. De eigenaar van de jeep was erg boos en eiste volledige vergoeding van de vernielde jeep. Mijn moeder had het gevoel dat haar hele wereld instortte. Zoveel geld hadden we niet. Mijn vader vroeg vervroegd pensioen aan, maar het geld dat hij kreeg was niet genoeg om de schade te dekken. De kettingzaagmedewerker werd gearresteerd. Onze kettingzagen werden in beslag genomen, en tevens ons huis, onze grond en onze andere bezittingen. In een oogwenk was alles wat we bezaten weg. Mijn vader besloot ons te verlaten om alleen de consequenties onder ogen te zien.

Het was erg moeilijk voor ons allemaal, maar we raakten er ons geloof en onze hoop niet door kwijt. Op de dag dat mijn moeder naar de rechtbank moest, baden en vastten we. Vasten en bidden gaf haar troost.

We hadden niets meer, we hadden zelfs geen dak boven ons hoofd, maar de Heer hielp ons. Hij hielp ons via onze bisschop, die ons in huis nam. Later bood een ander lid ons een

stuk grond aan waar we konden blijven tot we alles weer op pootjes hadden.

Toen het nieuwe schooljaar aan zou breken, bad ik dat mijn broer, zus en ik weer naar school konden. Door gebed, geloof en hoop waren we in staat om weer naar dezelfde school te gaan, ook al hadden we geen geld. Ik voelde de liefde van onze hemelse Vader toen sterker dan op enig ander moment in mijn leven.

In moeilijke situaties helpt onze hemelse Vader ons als we getrouw, gebedvol en gehoorzaam blijven. Hij hielp ons gezin om helemaal overnieuw te beginnen, en hij hielp ons om door te gaan. Ik weet dat Hij ons blijft zegenen als wij de geboden blijven onderhouden.

Gemma Omandac Taying is lid van de wijk Polomolok in de ring General Santos (Filipijnen).

'Als ik zwak ben, dan ben ik machtig'

Garry Prudencio Fabros

Mijn lichamelijke handicap heeft mijn leven moeilijk gemaakt en me soms ook ontmoedigd. Mijn tienerjaren waren bijzonder moeizaam omdat ik een aantal onprettige vooroordelen het hoofd moest bieden. In mei 1989, toen ik dertien was, werd mijn aanmelding door een school voor voortgezet onderwijs in onze stad gewoon geweigerd vanwege mijn handicap, waardoor ik in een rolstoel zit. Daarna, in mijn eerste jaar in het vervolgonderwijs, gaf een van mijn leerkrachten me een teleurstellend cijfer. Vanwege mijn handicap, dacht ik.

Destijds wist ik niet hoe ik met dat soort onprettige gebeurtenissen in mijn leven moest omgaan, en ik wist ook niet hoe ik onze hemelse Vader moest bedanken voor de lessen die ik ervan leer. Maar door gebed en schriftstudie heb ik ontdekt dat ik zelfs dankbaar kan zijn voor die pijn en tegelijkertijd aardig kan zijn voor de mensen die me afwijzen en ontmoedigen.

Toen ik de woorden van de apostel Paulus in 2 Korintiërs 12:7–10 las, merkte ik dat hij zijn eigen tegenspoed vergeleek met 'een engel des Satans, om [hem] met vuisten te slaan'. Hij bad of de Heer zijn kwelling wilde wegnemen, maar in plaats daarvan werd hem verteld: 'Mijn genade is u genoeg, want de kracht openbaart zich eerst ten volle in zwakheid.'

In de loop der jaren heb ik de bemoediging van de Heiland gevoeld; daardoor besef ik dat Hij mijn lichamelijke zwakheid overvloedig compenseert.

Op 27 maart 1993 heb ik mijn schooldiploma met lof gehaald. Onze burgemeester bood me een baan aan op het gemeentehuis. Terwijl ik werkte, kon ik mijn studie journalistiek afmaken.

Het zal nooit gemakkelijk zijn om met mijn lichamelijke handicap en pijn om te gaan. Maar ik weet dat ik door mijn geloof, vastbeslotenheid en de inspiratie van de Heer, net als de apostel Paulus kan zeggen: 'Als ik zwak ben, dan ben ik machtig' (2 Korintiërs 12:10).

Garry Prudencio Fabros is lid van de wijk Mandaluyong 1 in de ring Makati (Filipijnen).

Ik vroeg God om mijn moeders hart te raken

Adilson José Horta

Toen ik op een oktoberdag in 1992 van school naar huis ging in Kaapverdië, zag ik twee jonge mannen in een wit overhemd en met stropdas. Ik besloot met ze te praten. Tijdens ons gesprek voelde ik een sterk gevoel van liefde van ze uitgaan. Ze gaven me hun naam en de naam van hun kerk: De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen. En ze lieten me kennismaken met hun familie door me hun familiefoto's te laten zien. Ze zeiden dat ze graag met me mee naar huis wilden gaan om kennis te maken met mijn familie.

Toen ze met me mee naar huis gingen, was mijn moeder hoffelijk, maar ze toonde geen interesse in hun boodschap. Toch vond ik de zendelingenlessen erg prettig; de ene leek nog beter dan de andere. Het getuigenis van de profeet Joseph Smith en het nieuws van het herstelde evangelie waren de fijnste boodschappen die ik ooit had gehoord. Ze veroorzaakten echt een verandering in mijn hart. Uiteindelijk begonnen de zendelingen over de doop. Mijn moeder was niet blij met mijn wens

om lid van de kerk te worden, en ze gaf geen toestemming voor mijn doop.

Ik bleef de kerk onderzoeken en bleef alle bijeenkomsten en activiteiten bijwonen. Maar ik gehoorzaamde bovendien mijn moeder. De zendelingen legden haar het belang van mijn doop uit, maar ze weigerde van mening te veranderen.

Op een dag sprak een zendelingzuster in de avondmaalsdienst over het gebed. Haar woorden troffen mij zeer, en later overpeinsde ik thuis haar woorden. Op een ingeving van de Heilige Geest besloot ik te bidden. Ik ging naar de veranda van ons huis en bad hardop, waarbij ik mijn hart uitstortte voor mijn Vader in de hemel. Ik vertelde Hem over mijn vurige verlangen om lid te worden van zijn kerk, en ik vroeg Hem of Hij mijn moeders hart wilde raken zodat ze zou toestaan dat ik me liet dopen.

Het was een gebed dat ik nooit zal vergeten. Ik ging naar binnen en begon tegen mijn moeder over de doop. Zonder enig bezwaar te uiten, antwoordde ze: 'Als dat is wat je wilt, mag je je laten dopen.' Mijn hart was vol vreugde en dankzegging aan God. Ik wist zonder twijfel dat Hij mijn gebed had gehoord en verhoord.

Op 13 februari 1993 ben ik gedoopt op het eiland São Tiago (Kaapverdië). Ruim een jaar later, na nog vele vurige gebeden, doopte ik twee van mijn familieleden: mijn tantes Edna en Ana. In juni 1994 ontving ik een van de grootste zegeningen van mijn leven toen ik mijn moeder doopte.

Onze Vader in de hemel is liefdevol en mild. En Hij verhoort onze gebeden altijd op een manier waarvan Hij weet dat die het beste voor ons is. □

Adilson José Horta is lid van de gemeente Praia 1 in het district Praia (Kaapverdië).

Na mijn gebed, ging ik naar binnen en begon tegen mijn moeder over de doop.

Harold B. Lee
Meesterleraar

Breck England

Door het voorbeeld van de elfde president van de kerk leren we dat we ons voor antwoorden tot de Heer en tot de Schriften moeten wenden.

In april 1970 keek Harold B. Lee met de rest van de wereld toe hoe de *Apollo 13*, beschadigd door een onvoorziene explosie, probeerde uit de ruimte terug te keren met drie astronauten aan boord. 'De hele wereld leek te bidden voor één belangrijk resultaat: de veilige terugkeer op aarde van drie moedige mannen.' President Lee keek toe en trok daar toen een belangrijke les uit. 'De veiligheid van deze drie mannen was nu (...) afhankelijk van (...) de onvoorwaardelijke gehoorzaamheid (...) aan alle instructies van die technici (...) anders had de Apollo 13 de aarde op duizenden kilometers kunnen missen.'

Als meesterleraar trok president Lee een parallel tussen die dramatische gebeurtenis en het belang van luisteren naar en gehoorzaamheid aan onze hemelse Vader om bij Hem terug te kunnen keren. President Lee zei: 'Alleen als *u* wilt luisteren en gehoorzamen, net als de astronauten in de *Apollo 13*, kunnen u en uw huisgenoten op de wijze van de Heer naar volledige veiligheid geleid worden.'[1] Die nadruk op het volgen van het enge en nauwe pad naar het eeuwige leven was een van de belangrijke thema's van president Lee: het was zijn levenswerk anderen dat pad te laten volgen.

President Lee is slechts zeventien maanden president van de kerk geweest — van juli 1972 tot december 1973 — maar zijn invloed strekte zich veel verder uit. In de jaren dertig had hij de leiding over het eerste welzijnsprogramma van de kerk, hij was 31 jaar lid van het Quorum der Twaalf Apostelen en gaf in de jaren zestig leiding aan de enorme taak om alle afdelingen, hulporganisaties en instanties van de kerk onder toezicht van de priesterschap te laten functioneren. Dat coördinerend initiatief had tot doel het gezin te versterken en te steunen op de weg naar het goddelijk doel: het eeuwige leven. Door dat alles werd hij vermaard als kenner van de Schriften en leraar in het evangelie.

De leringen van Harold B. Lee vormen in het jaar 2002 het onderwijsprogramma voor de Melchizedekse priesterschap en de ZHV, het derde boek in de serie *Leringen van kerkpresidenten.*

NAAR DE GEEST LUISTEREN

Harold Bingham Lee is op 28 maart 1899 geboren in Clifton (Idaho) als zoon van Samuel Marion en Louisa Emeline Bingham Lee. Clifton was een plattelandsgemeenschap met één winkel en een modderige weg in een dal dat gezegend was met schone lucht en zuiver water. Misschien heeft de jongen door de rust van dat land geleerd zijn oren af te stemmen op de stille, zachte stem die hem zijn hele leven zou leiden. Hij zorgde voor de moestuin en de boomgaard van het gezin, molk de koeien en leerde piano spelen.[2]

Omdat zijn vader bisschop was, was de jonge Harold getuige van het welzijnswerk van de kerk in actie. 'Net als nu had de bisschop de taak om voor de armen te zorgen', schreef president Gordon B. Hinckley, een oude vriend van hem. 'Bisschop Lee had zijn eigen magazijn, en alles kwam uit zijn eigen voorraadkast. 's Avonds zagen ze hem soms met een zak meel de deur uitgaan, ze wisten niet waarheen, want niemand hoefde te weten wie er arm was.'[3]

De jonge Harold leerde door een ervaring met zijn

FOTOGRAAF: MERRET SMITH

***Links:* De jonge Harold leert naar de stem van de Heer luisteren en die gehoorzamen. *Boven:* Harold B. Lee toen hij ongeveer vijf was (links) en ongeveer dertig (rechts) toen hij werkzaam was als raadslid in Salt Lake City.**

vader wat het betekende om naar de stem van de Heer te luisteren. 'Ik denk dat ik ongeveer tien of elf was (...) en probeerde me te vermaken totdat mijn vader klaar was om naar huis te gaan. Aan de andere kant van het hek stond een aantal bouwvallige schuren die veel aantrekkingskracht hadden op een nieuwsgierige jongen, en ik was avontuurlijk ingesteld. Ik begon over het het te klimmen en hoorde toen een stem (...) die mijn naam noemde, en zei: "Ga daar niet heen!" Ik keek of mijn vader dat had gezegd, maar hij was helemaal aan de andere kant van het veld. Er was verder niemand te zien. Ik besefte toen als kind dat er personen zijn die ik niet kan zien, want ik had wel degelijk een stem gehoord. Als ik sinds die tijd verhalen over de profeet hoor of lees, weet ik ook wat het is om een stem te horen.'[4]

Die ervaring met het toezicht en de zorg van de Heilige Geest doordrong Harold ervan dat de veiligheid van onze tocht naar het koninkrijk van onze hemelse Vader afhangt van onze bereidheid om die stem te horen en te gehoorzamen. 'Ik heb iets geleerd van wat de Geest me heeft ingegeven,' bedacht hij later, 'en ik weet dat (...) Israël alleen veilig kan zijn als ze de geboden onderhouden, als ze dusdanig leven dat ze zich in het gezelschap, de leiding, de troost en de leiding van de Heilige Geest van de Heer kunnen verheugen.'[5]

Harold volgde de middelbare school op de Oneida Academy van de kerk in Preston (Idaho), 24 kilometer vanaf Clifton. Ezra Taft Benson (1899–1994), die later de dertiende president van de kerk werd, kwam uit het nabijgelegen Whitney en was een klasgenoot van hem. Daar speelde Harold trombone in de schoolband. Na zijn examen studeerde hij aan de Albion State Normal School in Albion (Idaho) voor schoolmeester. Op zijn zeventiende begon hij les te geven en op zijn achttiende werd hij hoofd van de streekschool in Oxford (Idaho). Op zijn 21ste was hij op zending in de westelijke staten, waar hij de conferentie in Denver presideerde. Daar ontmoette hij Fern Lucinda Tanner, een zendelinge uit Salt Lake City. 'Haar collega's beschouwden haar als opgewekt, knap en als een ongebruikelijk schriftkenner.'[6] Toen hij van zijn zending terugkeerde, maakte hij haar het hof en verkocht hij uiteindelijk zijn trombone om een verlovingsring voor haar te kopen. Op 14 november 1923 trouwden ze in de Salt Lake-tempel. Ze kregen al gauw twee dochters, Maurine en Helen.

Het gezin vestigde zich in Salt Lake City, waar broeder Lee les gaf en allerlei andere baantjes had. 'Ik heb een zomer Nash-auto's verkocht', vertelde hij, 'en later heb ik

***Linksboven:* Het gezin Lee in 1941, toen Harold B. Lee werd geroepen in het Quorum der Twaalf Apostelen. V.l.n.r.: Zuster Fern Tanner Lee, dochters Helen en Maurine, ouderling Lee. *Rechtsboven:* Harold B. Lee met zijn tweede vrouw, Freda Joan Jensen Lee.**

gewerkt voor de levensmiddelenafdeling van de ZCMI en voor de Bennett Gas and Oil Company.'[7] Uiteindelijk werd hij verkoper voor Foundation Press, uitgever van inspirerende boeken. Hij nam ontslag als leerkracht om in het hele westen van de Verenigde Staten de verkoop te leiden.

In het begin van de jaren dertig werkte Harold B. Lee als gemeenteraadslid in Salt Lake City. Hij verwierf zich in het eerste jaar al een reputatie als een efficiënt en economisch bestuurder die de uitgaven beperkte en tegelijkertijd de overheidsdienst verbeterde.[8]

WERKEN VOOR DE HEILIGEN

President Lee werd op zijn 31ste geroepen als president van de ring Pioneer in Salt Lake City en was daarmee de jongste ringpresident van die tijd. Het was 1930. Er was een wereldwijde, economische crisis begonnen, en ruim 4800 van de 7300 leden van de ring Pioneer hadden hulp nodig. President Lee vroeg de Heer lange uren om hulp, om te weten wat hij moest doen. Hij luisterde naar de inspiratie van de Heilige Geest, zette een magazijn op naar het voorbeeld van zijn vaders magazijn voor de wijk in Clifton. Hij deed nog meer: werklozen hielp hij aan werk met projecten als een grote moestuin en de bouw van een gymnastieklokaal voor de ring.[9]

Onder de indruk van de leiderscapaciteiten van president Lee, en geconfronteerd met de economische vertwijfeling in de hele kerk, vroeg het Eerste Presidium hem op een ochtend in 1935 om de leiding te nemen van een nieuw welzijnsproject om, zoals hij vertelde, 'te zorgen dat de kerk voor haar eigen behoeftigen zorg kon dragen.'

Onmiddellijk vroeg hij de Heer om leiding. 'Na die ochtend reed ik in mijn auto (...) naar City Creek Canyon, naar het Rotary Park. Daar heb ik, helemaal alleen, een van de nederigste gebeden in mijn leven uitgesproken. (...)

'Toen ik neerknielde, vroeg ik: "Wat voor organisatie moet er opgezet worden om de opdracht van het Eerste Presidium uit te kunnen voeren?" En op die mooie ochtend kreeg ik door de macht van het priesterschap van God een van de prachtigste inzichten. Het leek wel of iemand tegen mij zei: "Er is geen nieuwe organisatie nodig om voor deze mensen te zorgen. De priesterschap van God moet slechts op de juiste wijze te werk worden gesteld. Er is niets anders nodig."'[10]

Al gauw werden er boerderijen in de ringen gevestigd,

er werden fabrieken en magazijnen gebouwd, en behoeftige kerkleden werden aan het werk gezet onder leiding van de priesterschap — dat alles als direct gevolg van het inzicht dat Harold B. Lee door de Geest gekregen had.

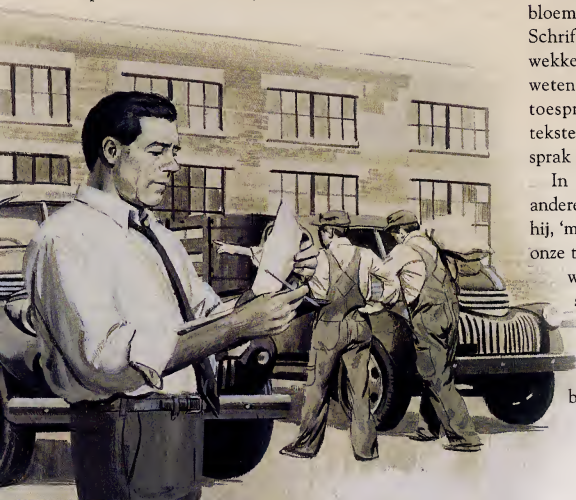
GETUIGE VAN CHRISTUS

Op 6 april 1941, toen hij het welzijnsprogramma zes jaar had geleid, werd Harold B. Lee geroepen als lid van het Quorum der Twaalf Apostelen. Over de 'diepzinnige toespraken over het evangelie' die hij als apostel hield, vertelt zijn dochter Helen: 'Hij sprak niet bloemrijk; hij was direct. Gehoorzaamheid en de Schriften waren de kenmerken. Hij sprak verbazingwekkend eenvoudig; hij liet ons in zijn hart kijken, weten wat hij voelde. Hij vertelde over zichzelf. Zijn toespraken waren een prachtige combinatie van teksten en verhalen om zijn tekst toe te lichten. Hij sprak nooit over iets onbenulligs.'[11]

In de Schriften vond hij wat hij nodig had om anderen te leiden. 'Alles wat we in deze kerk leren', zei hij, 'moet ingebed zijn in de Schriften. (…) We behoren onze teksten uit de Schriften te halen. Als we waarheid willen meten, moeten we die afmeten aan de vier standaardwerken, ongeacht wie het schrijft.'[12]

In de jaren dat hij apostel was, sprak ouderling Lee in de bovenzaal van de Salt Lake-tempel met nieuwe zendelingen om hun vragen te beantwoorden. Duizenden herinneren zich deze

Boven: Het voorraadhuis voor bisschoppen van de ringen Pioneer en Salt Lake in ongeveer 1933. Harold B. Lee is president van de ring Pioneer geweest. _Inzet:_ Ouderling Lee (links) bezoekt de Beehive Clothing Mills met de president van de kerk, George Albert Smith; ouderling Marion G. Romney, assistent van het Quorum der Twaalf Apostelen; en anderen in 1949. _Onder:_ Harold B. Lee heeft een voorraadhuis van de ring opgezet naar het voorbeeld van zijn vaders voorraadhuis van de wijk.

bijeenkomsten en hoe hij op de Schriften vertrouwde. Aan het einde van die bijeenkomsten zei hij altijd: 'Ik wil dat jullie zien dat alle antwoorden die ik gegeven heb, uit de Schriften komen. Ik zou niet durven antwoord te geven op jullie vragen dan alleen aan de hand van de Schriften of uitspraken van een president van de kerk.'[13]

LEIDINGGEVEN AAN HET GEZIN

Thuis leefde Harold B. Lee volgens de raad waarvoor hij in later jaren bekend zou worden: '*Het belangrijkste werk van de Heer dat u ooit zult doen, ligt binnen de muren van uw eigen huis.*'[14] Toen zijn dochters hem vragen stelden over het evangelie, antwoordde hij: 'Meisjes, haal je Schriften tevoorschijn en laten we zien wat de Heer erover zegt.' Hij onderwees hen dan rechtstreeks uit de Schriften. Dochter Helen Lee Goates herinnert zich: 'Ik heb later begrepen dat hij (...) ons een prachtige kans gaf

Boven: **Leden van het Quorum der Twaalf Apostelen in 1942: Harold B. Lee, Sylvester Q. Cannon, Albert E. Bowen, Charles A. Callis, Joseph F. Merrill, John A. Widtsoe, Richard R. Lyman, Steven L. Richards, Joseph Fielding Smith, George F. Richards en Rudger Clawson. Hier ontbreekt George Albert Smith.** ***Inzet:*** **In 1965 (vlnr): Gordon B. Hinckley, Delbert L. Stapley, Ezra Taft Benson, Mark E. Petersen, Thomas S. Monson, Spencer W. Kimball, Harold B. Lee, Joseph Fielding Smith, Marion G. Romney, Richard L. Evans, LeGrand Richards en Howard W. Hunter.**

om belangrijke lessen te leren. Op die manier leerde hij ons dat we onze antwoorden allereerst in de Schriften moesten zoeken.'[15]

Van hun gezinsgebeden herinnert Helen zich: 'Ons avondritueel begon als we met z'n vieren in de huiskamer neerknielden in gebed, en daarna tilde papa ons beiden

op en bracht ons naar bed, zodat we niet over de koude vloer hoefden lopen.'[16]

Grotendeels was de rust in huize Lee toe te schrijven aan de toewijding van Fern Tanner Lee. Dochter Helen vertelt: 'Vader was actief, nam besluiten. Moeder vond dat ze de vrede moest handhaven. Hij stond open voor alles en iedereen, dus maakte zij dat hij thuis een oase van rust vond. Daar kon hij uitrusten. Daar heerste liefde en kalmte, voornamelijk te danken aan de invloed van mijn moeder. Zij was heel spiritueel en had gevoel voor een verfijnde levensstijl, warmte, liefde en rust.' Maar er was ook genoeg plezier. 'Vader leerde pianomarsen uit zijn hoofd. Als kinderen marcheerden we door de kamer terwijl hij "Midnight Fire Alarm" speelde, en wij zagen de piano schudden doordat hij zo enthousiast speelde.'[17]

DE PRIESTERSCHAP STERKEN

In de jaren zestig gaf president David O. McKay ouderling Lee opdracht om de leiding te nemen over een belangrijke 'coördinatie' van programma's van de kerk rond de eenvoudige beginselen van gehoorzaamheid aan God en de heiligheid van huis en gezin. Dat had betrekking op elk lid en bereidde de kerk voor op zowel een explosieve, wereldwijde groei als een toenemende afbrokkeling van het gezinsleven. — twee van de grootste problemen waarvoor de kerk zich in onze tijd gesteld ziet. 'In het algemeen betekent coördinatie', vertelde ouderling Lee, 'het priesterschap van God plaatsen waar de Heer dat heeft bedoeld — in het middelpunt van de kerk en het koninkrijk van God — en ervoor zorgen dat de gezinnen in de kerk hun plaats vinden in het plan van God om zielen te redden.'[18]

Uit de door ouderling Lee geleide aanpassingen in de coördinatie ontstond een nieuw huisonderwijsprogramma voor de priesterschap, een nieuw leerplan dat op de Schriften gebaseerd was, meer toezicht op de jeugdprogramma's door de priesterschap, en nieuwe tijdschriften van de kerk onder leiding van algemene priesterschapsautoriteiten. De priesterschapsquorums en de hulporganisaties van de kerk kregen richtlijnen om zich te richten op het versterken van de enkelingen en de gezinnen in de kerk. In

President Lee, eerste raadgever in het Eerste Presidium, tijdens een algemene conferentie met Joseph Fielding Smith, president van de kerk (midden) en president N. Eldon Tanner, tweede raadgever in het Eerste Presidium (links).

1965 werden de gezinnen versterkt doordat de gezinsavond, die in 1915 was ingesteld, nieuw leven werd ingeblazen.

LEREN VAN BEPROEVINGEN

Ouderling Lee bracht dit grote werk tot stand in een periode van groot persoonlijk verdriet. Zijn eigen dierbare gezin werd door de dood getroffen toen zijn vrouw in september 1962 werd weggenomen. Een paar jaar later, toen hij voor een opdracht in Oceanië was, stierf plotseling zijn dochter Maurine. Ze was veertig jaar. Na de dood van zijn dochter zei hij tijdens zijn toespraak in de algemene conferentie: 'Met het verstrijken van de jaren begin ik enigszins te begrijpen wat de Meester [in Getsemane] gevoeld moet hebben. Ook u zult misschien eens in de eenzaamheid van een afgelegen hotel, vierduizend kilometer ver weg, uit het diepst van uw ziel uitroepen (...): "O lieve God, laat haar niet sterven! Ik heb haar nodig, haar gezin heeft haar nodig."' Maar het mocht niet zo zijn, en ouderling Lee zei: 'Moge God u en mij vergunnen aan Gods wil te leren gehoorzamen, zo nodig door wat we lijden.'[19]

Die beproevingen brachten ouderling Harold B. Lee dichter bij de Heer. 'Wees niet bang voor de toetsingen en beproevingen van het leven', zei hij jaren later tijdens een gebiedsconferentie in München. 'Soms, als u uw zwaarste beproevingen doormaakt, heeft u geen idee hoe dicht u bij God bent.'[20] Op 17 juni 1963 trouwde ouderling Lee met Freda Joan Jensen.

ALS PRESIDENT VAN DE KERK GETUIGENIS AFLEGGEN

In 1970 werd ouderling Harold B. Lee eerste raadgever van president Joseph Fielding Smith, en op 7 juli 1972 werd hij president van de kerk. Op de vraag wat in zijn functie als president zijn boodschap aan de kerk zou

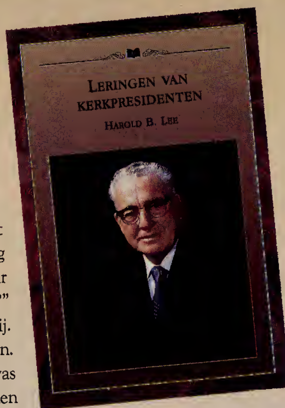

Het Eerste Presidium in 1972: president N. Eldon Tanner, eerste raadgever; president Harold B. Lee; en president Marion G. Romney, tweede raadgever.

zijn, was zijn antwoord kenmerkend: 'Onderhoud Gods geboden, want daarin schuilt de veiligheid van de kerk en het individu. (...) Ik kan vandaag niets zeggen dat krachtiger of belangrijker is.'[21]

Tijdens zijn werkzaanheden aan de coördinatie en later als president van de kerk onderwees hij dat elke inspanning die in de kerk geleverd wordt, een middel moet zijn om het 'eeuwige leven van de mens' tot stand te brengen' (Mozes 1:39). We moeten 'onze blik altijd op dat doel gericht houden', zei hij.[22] Met dat doel heeft hij enorm de nadruk gelegd op wereldomvattend zendingswerk. 'Het evangelie van Jezus Christus is niet bedoeld voor slechts een continent of een deel van de aarde', zei hij. 'Het evangelie is bedoeld voor elke ziel op aarde[;] het zijn allemaal Gods kinderen.'[23]

President Lee nam het doel om aan iedereen het licht van het evangelie te brengen, heel serieus en persoonlijk. Marjorie Pay Hinckley, de vrouw van president Gordon B. Hinckley, herinnert zich een gelegenheid waarbij zij en haar man bij president en zuster Lee in Engeland waren: 'Het was een drukke dag geweest: twee conferentiebijeenkomsten en 's avonds nog een haardvuuravond. Toen we om ongeveer half tien in het hotel aankwamen, waren we doodmoe en hadden we honger. We gingen naar het restaurant in het hotel om iets te eten. De dag was voorbij — we konden ons ontspannen. Dat dacht ik tenminste. Voordat

In 2002 bestuderen de broeders van de Melchizedekse priesterschap en de zusters van de ZHV de leringen van president Harold B. Lee.

ik het wist, stond de serveerster met een potlood klaar om onze bestelling op te nemen. President Lee keek haar aan en zei: "Van welke kerk bent u lid?" De dag was voor hem nog niet voorbij. Hij ging nog wat zendingswerk doen. Voordat we klaar waren met eten, was hij veel over deze vrouw te weten gekomen. Haar man was overleden en ze was eenzaam en bang. Ze had beloofd met de zendelingen te praten en meer over het evangelie te weten te komen. Het was prachtig om te zien hoe de president van de kerk in praktijk bracht wat hij die hele dag verkondigd had.'[24]

Als president van de kerk heeft president Lee zijn boodschap en zijn getuigenis van de Heer Jezus Christus naar alle continenten gebracht en daarbij duizenden kilometers afgelegd in Groot-Brittannië, Europa, Mexico en het Midden-Oosten. Hij presideerde de eerste gebiedsconferenties in Mexico-Stad en in München (Duitsland). Hij bezocht Jeruzalem en vond het een genot om in de voetstappen van de Heiland te lopen. 'In 1972 hebben we samen in het Heilige Land gelopen (...)', vertelt president Hinckley. 'Bij die heilige gelegenheid, toen het maanlicht door de bladeren van de olijfbomen [bij het heilig graf] scheen, gaf hij, die we steunen als profeet, nederig en rustig zijn getuigenis. We voelden een stukje hemel en die avond zag ik president Harold B. Lee als een oprecht nederig man, met het geloof van een kind, die als profeet zijn getuigenis gaf van het bestaan van de Heer Jezus Christus.'[25]

Na slechts 538 dagen president van de kerk te zijn geweest, stierf president Lee aan een hartaanval. Hij was toen 74. Zijn overlijden schokte de heiligen van de laatste dagen, die verwacht hadden dat hij lang profeet zou blijven. Velen, zoals bijvoorbeeld president Boyd K. Packer die nu waarnemend president van het Quorum der Twaalf Apostelen is, worstelden met het verlies van president Lee: 'Ik beken dat ik tijdens slapeloze nachten heb liggen bidden en me heb afgevraagd en gedacht heb: "Waarom?" Waarom, dacht ik, is president Lee, toen we hem het meest nodig hadden, waarom is hij die als geen ander zo vertrouwd was met de programma's van de kerk en zo goed op de hoogte was, van ons weggenomen? Maar er kwam onmiddellijk vrede in mijn hart. Er is geen twijfel aan, de Heer heeft de leiding.'[26]

President Lee heeft zich zijn hele leven opengesteld voor de stem van de Heer en heeft er altijd gehoor aan gegeven. Als profeet van de Heer heeft hij er bij de heiligen en bij iedereen op aangedrongen dat ook te doen — de instructies van de Heer op te volgen zoals de astronauten aan boord van de beschadigde *Apollo 13* de instructies van hun vluchtleiders opvolgden.

Alle gezinnen van de kerk zullen gezegend worden als zij nadenken over de beginselen en de leringen van het evangelie in de nieuwe gids bij de individuele studie *Leringen van kerkpresidenten: Harold B. Lee.* De Schriften waren zijn norm, waardoor deze profeet van God met verve in 'het geweldige plan, waarbij het heil van ieder mens afhangt van gehoorzaamheid aan dat plan'[27], kon onderwijzen. □

Breck England is lid van de wijk Canyon Park in de ring Bountiful-Midden (Utah)

NOTEN

1. *Leringen van kerkpresidenten: Harold B. Lee* (2001), blz. 2.
2. Zie L. Brent Goates, *Harold B. Lee: Prophet and Seer* (1985), blz. 37, 46.
3. Zoals aangehaald in *Leringen van kerkpresidenten: Harold B. Lee*, blz. XIV.
4. *Leringen van kerkpresidenten: Harold B. Lee*, blz. 47.
5. Conference Report, april 1943, blz. 129.
6. Gordon B. Hinckley, aangehaald in *Leringen van kerkpresidenten: Harold B. Lee*, blz. XV.
7. Zoals aangehaald in Goates, *Harold B. Lee*, blz. 86.
8. Zie Goates, *Harold B. Lee*, blz. 106–114.
9. Zie Goates, *Harold B. Lee*, blz. 94, 97–102.
10. *Leringen van kerkpresidenten: Harold B. Lee*, blz. 165–166.
11. Interview met Helen Lee Goates, Salt Lake City, 9 december 1998.
12. 'Using the Scriptures in Our Church Assignments', *Improvement Era*, januari 1969, blz. 13.

13. *The Teachings of Harold B. Lee*, uitgegeven door Clyde J. Williams (1996), blz. 153–154.
14. *Leringen van kerkpresidenten: Harold B. Lee*, blz. 134.
15. Zoals aangehaald in Goates, *Harold B. Lee*, blz. 122.
16. Zoals aangehaald in Goates, *Harold B. Lee*, blz. 117.
17. Interview met Helen Lee Goates.
18. *Leringen van kerkpresidenten: Harold B. Lee*, blz. 149.
19. Conference Report, oktober 1965, blz. 130–131.
20. Verslag gebiedsconferentie München, 1973, blz. 114.
21. *Leringen van kerkpresidenten: Harold B. Lee*, blz. 35.
22. *The Teachings of Harold B. Lee*, blz. 564.
23. Zoals aangehaald in J. M. Heslop, 'President Harold B. Lee: Directs Church; Led by the Spirit', *Church News*, 15 juli 1972, blz. 4.
24. Zoals aangehaald in *Leringen van kerkpresidenten: Harold B. Lee*, blz. 153.
25. Zoals aangehaald in Goates, *Harold B. Lee*, blz. 601.
26. *'That All May Be Edified'* (1982), blz. 130.
27. *Leringen van kerkpresidenten: Harold B. Lee*, blz. 2.

Met God leren praten

'Het belangrijkste wat u kunt doen, is met God leren praten. Praat met Hem alsof u met uw vader praat, want Hij is uw Vader, en Hij wil dat u met Hem praat. Hij wil dat u leert luisteren wanneer Hij u door middel van de Geest vertelt wat u moet doen. Als u leert luisteren naar de plotselinge ingevingen die u krijgt, zult u merken dat die tot u komen op het moment dat u ze nodig heeft. Als u die influisteringen leert horen, heeft u geleerd te leven door middel van de geest van openbaring.'

— President Harold B. Lee (*Leringen van kerkpresidenten: Harold B. Lee* [2001], blz. 55)

MAN VAN MIJ

Hij was volmaakt — behalve zijn slechte gewoonten en houding. En ik wist gewoon dat ik hem kon veranderen — als hij me de kans maar gaf.

Lara Bangerter
ILLUSTRATOR: ROGER MOTZKUS

Steve was lang, knap, zeventien en hij zat in de examenklas van de middelbare school. Ik was twee jaar jonger en dacht dat ik dolverliefd op hem was. Hij vond mij ook aardig, en dat vond ik geweldig. We gingen niet samen uit omdat ik niet oud genoeg was; we zaten ook niet op dezelfde school. Maar hij belde me, en ik zag hem twee keer per maand op dansfeestjes van de ring. Ik had een romance in gedachten die eeuwig zou duren.

Steve was bepaald niet de actiefste kerkganger die ik kende, maar ik wist gewoon dat ik hem kon veranderen. Ik bad dat onze hemelse Vader me zou inspireren hoe ik Steve actief kon maken. Maar ik bad vooral dat we vaste verkering zouden krijgen.

Ik stelde me voor dat hij op zending ging terwijl ik de middelbare school afmaakte. Ik droomde dat we elkaar trouw zouden schrijven. Alles zou zo romantisch zijn! Ik stelde me voor hoe hij terugkeerde van zijn zending en mij verraste met bloemen. We zouden zo verliefd zijn. Hij

N DROMEN

zou naar de universiteit gaan en slagen in het leven. We zouden trouwen in de tempel. Het leven zou verrukkelijk zijn. Ik wilde dat liever dan wat dan ook.

Toen, nadat ik drie maanden over die romance gedroomd had, kwam Steve op een dansfeest met adem die naar alcohol rook. Dat paste niet in mijn droom. Hij zei dat ik hem absoluut niet begreep. Hij belde me niet meer.

Ik kon alleen maar huilen en bidden. Dat deed ik dan ook veel. Maandenlang bad ik dat onze hemelse Vader Steve zou inspireren om me nog een kans te geven. *Ik zal toleranter zijn*, dacht ik. *Ik zal begripvoller zijn. Als hij met mij samen is, zal hij veranderen.*

Niemand is volmaakt, zei ik bij mezelf. *Hij heeft wat meer tijd nodig om te volwassen te worden.* In mijn gebeden smeekte en eiste ik. Ik luisterde absoluut niet naar de Geest om de wil van mijn Vader te weten te komen.

Gelukkig heeft Steve geen belangstelling meer voor me getoond. Later, toen ik nog op de middelbare school zat, hoorde ik dat Steve's meisje zwanger was. Ze zijn wel getrouwd, maar nu zijn ze gescheiden. Het spijt me voor Steve, maar ik ben ook dankbaar dat mijn gebeden toen ik vijftien was niet werden beantwoord op de manier die ik wilde. Ik ben dankbaar dat het in mijn leven is gegaan zoals nu het geval is — zonder hem.

Sindsdien ben ik op zending geweest en ik ben afgestudeerd. Ik ben in de tempel getrouwd met een teruggekeerde zendeling die honderd keer geweldiger is dan om het even welke man ik in mijn tienerdromen voor me zag. En mijn man hoefde niet, zoals Steve of een aantal andere jonge mannen met wie ik uit ben gegaan, te veranderen om me gelukkig te maken. Hij was gewoon goed zoals hij was.

Nu dank ik mijn hemelse Vader voor wat ik beschouwde als onverhoorde gebeden. Toen ik vijftien was, dacht ik dat ik om iets goeds vroeg — nu weet ik wel beter. Ik ben dankbaar dat ik een liefdevolle hemelse Vader heb die het beter wist en die gebeden niet beantwoordde zoals ik dat wilde, hoewel ik me destijds wel gekwetst voelde. Hij heeft mijn dromen laten uitkomen op een veel mooiere manier dan ik me ooit had voorgesteld. □

Lara Bangerter is lid van de wijk Garden 1 in de ring Pleasant Grove Garden (Utah).

De *Liahona* van februari 2002 gebruiken

IDEEËN

■ 'Onze Goliats overwinnen', blz. 2: President Gordon B. Hinckley waarschuwt voor de Goliats in ons leven — kwaad in de wereld dat ons wil neerhalen en vernietigen. Welke wapens kun je gebruiken om die Goliats te overwinnen?

■ 'Het Oude Testament bestuderen en behandelen', blz. 10: ouderling Henry B. Eyring stelt voor dat we 2 Nephi 25–33 aandachtig lezen om ons voor te bereiden op het bestuderen en behandelen van het Oude Testament. Hoe kun je zijn vier suggesties gebruiken om zoveel mogelijk baat te hebben van je studie van het Oude Testament?

■ 'Meer dan woorden', blz. 28: Luister je goed naar de woorden van de avondmaalsgebeden? Let je ook op de goede geest die je tijdens die heilige verordening kunt voelen? Denk je na over het doel van het avondmaal?

■ 'Een nieuwe vriendin', blz. K10: Wat kun je doen om een betere vriend of vriendin voor je huisgenoten te zijn?

ONDERWERPEN IN DEZE UITGAVE

FOTO-ILLUSTRATIE: CRAIG DIMOND

ZEGENINGEN VAN DE CONFERENTIE

De *Liahona* van de vorige maand bevatte de boodschappen van de algemene conferentie. Heeft een bepaalde boodschap grote invloed op u gehad? Welk profijt heeft u van de algemene conferentie gehad? Stuur ideeën, verhalen en ervaringen naar Blessings from Conference, *Liahona*, Floor 24, 50 East North Temple Street, Salt Lake City, UT 84150-3223, USA; of stuur een e-mail naar CUR-Liahona-IMag@ldschurch.org. Vermeld uw volledige naam, adres, telefoonnummer en wijk/gemeente en ring/district.

Joseph Brickey: ***Vertrek uit de hof van Eden***
'Toen zond de Here God hem weg uit de hof van Eden om de aardbodem te bewerken, waaruit hij genomen was' (Genesis 3:23).

